

عاقبەت خىرى

بريتيه له كۆمهلى چىروكى واقىعى و

پەروەردەيى

دكتور

حەسەنى پىنجوئىنى

۲۰۱۷

به‌ناوی خودای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

ناوی کتیب: عاقیبه‌ت خیری.

تیراژ: ۳۰۰۰

ژماره‌ی چاپ: ۲

سالی چاپ: ۲۰۱۷

ناماده‌کردنی:

پیشهکی :

گهشتی پښه‌ندبوون به بهرنامه‌که‌ی خواوه، و هیدایه‌تی به‌شیکي زور له روله‌کانی ئیسلام هندی کات له ری بزه‌یه‌کی راسته‌قینه‌وه دست پښ ده‌کات که لویکی سر لیشیواو له بانگ‌خوازیکی دل‌سوزوه ده‌بینی، و ده‌ستی ده‌گریت به‌رو خیر و رزگاری ده‌بات، هندی کات له ری نه‌واریکی ناموزگار ییه‌وه ده‌بیت، که به‌ریکه‌وت که‌سیکی چه‌واشه‌بوو گوی لئ ده‌بیت و ری راستی پښ ده‌دوزیته‌وه.. هندی جار له‌ری هه‌لو‌یستیکي مه‌ردانه‌ی بانگ‌خوازیکه‌وه ده‌بیت، وسلو‌وکی به‌ران به‌رکه‌ی سه‌ده له‌سه‌ده ده‌گوری و خوی ده‌دوزیته‌وه، هندی جاریش هیدایه‌تی خویی رووده‌کاته که‌سیک، و به‌بی هیچ هویه‌ک له‌وانه‌ی باسکرا خوا به‌نووری خوی دل و ده‌روونی رووناک ده‌کاته‌وه، و ده‌یکاته چرایه‌کی نوورانی بو ری پیشاندانی خه‌لکی تریش..

ئمه به‌نیسه‌ت که‌سانیکه‌وه که له‌جیهانی ئیسلامیدا له‌دایک و باوکیکی موسولمان له‌دایک بوون، ئه‌ی ده‌بی حالی ئه‌وانه چون بی که له باوک و دایکیکی ناموسولمان یا بی پرواو له‌ولاتانی نائیسلامیدا له دایک بووبن، بیگومان له‌گیرانه‌وه‌ی به‌سه‌رهاتی ئه‌وانه‌ی به‌نووری خوا دلیان رووناک بووه‌ته‌وه کومه‌لی سوود ده‌بینین و مک:

1- هوی هیدایه‌تی ئه‌و که‌سانه چی بوو که‌ری راستیان دیوه‌ته‌وه؟ و له‌چییه‌وه خالی وهرچه‌رخاندن و گوری نی ئاومروی ژیانان له کوفره‌وه بو ئیمان، و له‌شهریک په‌یاکردنه‌وه بو

یهکخوا ناسین، و له خراپهکاری و فیسق و فجورهوه بو تهوبهوه
بوخوا سولحاوی دهستی پیکردوه، تا ههولی بو بدریت. خوی
بالا دهستیش دهفرموی: چیرۆکیان بو بگیرهوه بهلکو بییر
بکهنهوه " فَاَقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ " الأعراف/176.

2- بیگومان گیرانهوهی ئەو بهسرهاتانه پهندو عیبهتهی
تیایه بو ئیمانداران.

3- هۆیهکه له هۆیهکانی ئیمان زیاد بوون.

4- هۆیهکه بو متمانه بهخۆبوون و دروستی ئاینهکه.

5- هۆیهکه بو دامهزران و سابتبوونی زور کهس.

6- دلخۆشیدانهوهیه بو ههندیکی تر لهوانهی لهبهر خاتری
ئهم دینه دهبوغزینرین، و ههولی سرینهوهوه پاکتاوییان دهدریت،
و لهناو خانهولانهوه خزم و نیشتمانیاندا ئاوارهوه دربهدهر
دهکرین..

بهلی، گیرانهوهی ئەم بهسرهاتانه دهبیته دلدانهوهی ههموو
ئهوانهوه پێیان دهئیت: که ئیوه دهستان بهرێسمانیکه مهزنهوه
گرتوهوه، و بهههشت و جهههنهمیش ههر لهبهر ئهوه
دروستکراوه، و لهروژی قیامهتیشا ترازووی دادی خوی بو
دانراوه..

جا فهرموون ئهوه ئیوه و بهسهر هاتی پۆلنیک لهوانهی خودا
رووی رحمهتی خوی تیکردوون، و به نووری خوی دل و
دهروونی رووناک کردونهتهوه، ئهوانیش سهری سوپاس
گوزاری و بهندایهتیان بو خوی خویان نهوی کردوه، و
لهبهرامبهر گهورهیی ئەم ئاینهده چۆکیان داداوه، تا بهباشی
فیری بین و بیگهیهنن به ههزارانی وهک زووی خویان، هیوا
دارم باس و بهسرهاتهکانیان هۆکاریک بیته بو پتهوکردنی
باوهری خوینهران، و زیادکردنی متمانه بهراستی و دروستی
ئاینهکهیان، و دلنیابوونیان که خودا خاوهنی ئەم دینهیه،
وهههخۆیشی پارێزگاری لی دهکات..

رای جەماوەری زانایان وایه دانیشتن له کۆری پیاو چاکان و
سالحاندا، و باسکردنی تەقوا و رهوشتی جوانیان دەبێتە هۆی
زیاد بوونی ئیمان، له پەروەردگاری میهرەبان داواکارم
خویندنهوهی ئەم باسهی بەردهستیشمان، بکاته هۆی هۆشیار
بوونهوهی زیاترمان، و زاخوی دڵ و دەرونمان .. بێگومان
ئەویش باشتترین کۆمهک و چاکترین پشتیوانه...

د. حەسەن پێنجوینی – سلیمانی

١٥ رەمەزانی ١٤٣٧.

٢٠ حوزەیرانی ٢٠١٦.

(۱)

بۆشەپ دەچیت و
بە كۆلى خیر دیتەوہ

کاتى ئيمان له دلهکاندا جيگير بوو زور ئەستەمه شەيتان
 زەفەرى پى ببات. ئەگەر زەفەرىشى پى برد لەگەل ھۆشى
 ھاتەو بەخۆيا چاوى دەوڵى و دەگەریتەو بەو لای باوەرەمەى،
 سروشتى مرۆف وادروستکراو بە دوولایەنە، واتە تەنیا خىرى
 رووت نىيە، و تەنیا شەر و خراپەى رووتیش نىيە، ئاينیش
 ھاتووە بۆ ئەوئەى لەنيوان ئەم دوو ھیزەدا، و لە بارەى ئەم دوو
 سروشتەو ریکخستن دروست بکات، و مرۆفەکان بۆ خىرو
 چاکە ھان بدات و خراپەو شەرەکانیشيان لا قىزمون بکات،
 لەبەر ئەو دەبينين گەورەترين کەس قابىلى ئەوئەى خراپەى لى
 روو بدات، چونکە فرىشتە نىيە، و ئەو سروشتەى مرۆفى ھەيە،
 و ھەر مرۆفیکيش قابىلى ئەوئەى بازور خراپەکاريش بووبىت
 بگەریتەو سەر رى راست. ئەوئەى قورئانیش بانگى
 سروشتەکانى مرۆف دەکات ئەى ئەوانەى لەکاتى خەفەتى
 ئيمانيدا تاوان و گوناھ و خراپەتان کردووە بگەریتەو بۆ لای
 خوا چونکە خوا بەخشنەو لى بوردەيە. بەلکو فەرمان بە
 پيغممەر صلى الله عليه وسلم دەدات بەو بەندە سەرە روئانە
 بلىت کە لە سنوورى خويان تىپەريون بگەریتەو بۆ لای خوا و
 لەرەحمەتى خوا مەئىوس نەبن چونکە خوا لە گوناھەکان خۆش
 دەبىت. " قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن
 رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ "
 الزمر/53. دەبينين کاتى ئەو ئيمانە خەبەرى بوو يەکسەر بۆ
 لای خوا دەگەریتەو.

لاويكى سعودى بۇچى دەچى و چى تووش دەبىت؟:

يەككى له خەتتېبەكان لەوتارىكىدا باسى لاويكى سعودى دەكات،
كه بۇ گەشتوگوزار بلىتى تەيارە دەبرى و بەرەو بانكوكى
پايتەختى تايلەند دەكەوتتەرى، لەم سەفەرەشيا بەتەماى ئەوہىە،
ئەسپى ئارەزووى سىكىسى خۆى تا دەتوانى تاو بدات، و كەس
چاوى لى نىيە تا شەرمى لى بكات، و دور لە خزم و خویش و
ناسراو.. ئەو ولاتەش بە بازارگانىکردنى جىنس بەناوبانگە، ئەم
لاوہىش برىكى باش پارەو پوول كۆدەكاتەوہو بەكەس
وکارەكەى نالیت: دەیەوئ بۇ تايلەند پروات و بەلكو پىيان
دەلایت: دەیەوئ بۇ يەككى لەناوچەكانى خودى سعودىيە سەفەر
بكات، بەلام بۇ تايلەند و بەتايبەتیش بۇ بانكوك دەچىت..
كەدەگاتە بانكوك لەوى ژوورىك بەكرى دەگرىت، و ئافرەتتىكى
خو فرۆشیش دىننیتەوہ بۆژوورەكەى بۇ ئەوہى لەتەكيا
رابویرىت، پىش ئەوہى لەش فرۆشەكە بىننیتەوہ بەتەواوى دلىا
دەبىت كەس لەوناوہدا نىيە بىناسىت، لەكاتىكا دەچىتە سەر
جىگەو دوو بەدوو لەسەر قەرەوئلكە دەبن و ئىتر وانزىكە كار
لەكار بترازى و كارى جووتبوون دەست پى بكات، ئافرەتى
لەشفرۆش پەيكەرىك لەناو ژوورەكەدا بەسەر تەلەفزىونەكەوہ
دەبىنیت، خىرا خۆى دەكیشىتە دواوہ، و ھەندى لەو جل
وبەرگانەى لەوناوہدا بلاو بوونەتەوہ دەيدات بەسەر
پەيكەرمەكەدا و ئىنجا دەگەریتەوہ بۆلاى لاوہ سعودىيەكە، و پىى

دهلئیت: ئهوه خوای منه نامهوی من ببینیت که کاریکی نار هوا دهکهم!!

لاوهکەش که ئەم قسەیه دەبیستی لەشەرمەزاری خویا دەست بەگریان دەکات، و ئەو پەردە ی که هاتبوو بەسەر دلایا لادەچیت، و دەلئیت: ببتیک که توانای بینین و بیستی نییه، و ناتوانی هیچ شتیکت لی بکات، تو پیت ناخۆشەو شەرم دەتگری له پیشچاویهوه زینا بکهیت!! بەلام من لەخوای ههموو عالم نەترسم و تەریق نەبمەوه که دەمبینی و ناگای له نهینی و ناشکرام ههیه!! واز لهگوناهاکهی دینی و لەئافرهتهکه جیا دەبیتهوه و پاشان دهگهڕیتهوه بو ولاتی خوای و توبهیهکی نەسووح دەکات، و بەریکو پیکی روو دهکاته خوا..

چەندەها لەئیمه چاو دهگیری بو ئهوهی بزانی کێ دهیبینی و کێ نایبینی، شت لهخهکی دهشاریتهوه، و وا دهزانی کهس ناگای لی نییه، ئیتر لهبیری دهچیتهوه که له ژیر چاودیتری خوای بالادهستایه، و کامیرای خوایی بهسەر سهریهوهیه، و فریشتهکانی هاوهلی کارهکانی به وینهوه تۆمار دهکهن.. " نَسْتَسِيخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ.. " کۆپی کردهوهکانتان دهکهن و نوسخهیتان بو ههلهدەگرین بو روژی قیامهت.. و لهوژوژدا قیدیوکهی بو لی دهرییت و خوای بهچاوی خوای دهیبینی و پیی دهگوتری نامهکهت بخوینهرهوه خودی خۆت بهسه بوئهوهی حساب لهگهڵ خۆتا بکهیت..

خودا دهفرموی: "اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا" (الإسراء/ 14. واته: خۆت نامهکهی خۆت بخوینهرهوه،

هه‌رخویشت به‌سیت بو لئیرسینه‌وهی خۆت. واته: که بریار‌ده‌یت شایسته‌ی چ جوره پاداشتیکیه.

خودا ده‌فرموی: " إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ " یس/ 12. واته: بیگومان ئی‌مه خو‌مان مردوو‌ه‌کان زیندوو ده‌که‌ینه‌وو هه‌موو کرده‌وو شو‌ینه‌واریکیان تو‌مار‌ده‌که‌ین، وه‌موو شتیکیان له تو‌مار‌گه‌ی ئاشکرا – له‌حول مه‌حفوز- دا تو‌مار و ئامار کردوو.

هه‌روه‌ها ده‌فرموی: " هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ " الجاثیه/29. واته: ئه‌مه ئه‌و نامه‌یه‌مانه که خۆی گۆیایه‌و به‌ه‌ق قسه‌ده‌کات، بیگومان له‌ژیانی دنیا‌تاندا چیتان ده‌کرد کۆپیمان لی ده‌گرته‌وه. ئه‌مه ئه‌و تو‌ماره‌یه.

<http://www.penjweny.org/article/601>

(۲)

توولی هۆشیار کردنهوه

بهشی زۆری ئەو چیرۆکه پەروەردەییانەى بۆم دیت لەرێى
ئیمیلەوهیهو بەزۆرى ناوى نووسەریان لەسەر نییه، هیوادارم
خوا بۆیان بکاته تویشووی هەمیشەیی قیامەتیان، ئەو ئیمیلەى
ئەمڕۆش رووداویکی سەیر و لەهەمان کاتا بەچێژی سألەکانى
هەشتای وهبیر هینامهوه..

لەسەرەتای سألەکانى هەشتادا پاش ئەوهى بههۆى پێکدادانى
ترومبیلەوه لەرێى بەغدادا لاقم شکاو رانم وردبوو، و
برینەکهى هەویکردوعمەلیاتەکهى سەرنەکهوت و کهوتنم
لەسەر جیگەدا درێژ بوویهوه لەگەڵ ئەو هادا که خۆى بالادەست
خۆ گری و ئارامییهکی پێ بەخشیبووم - که جیی سوپاس
گوزاریهوه ناتوانم سوپاسی خۆى لەسەر تهواو بکەم - ناوبهناو
لاوازی رووی تێدەکردم، لەوکاتانەدا خۆى میهرهبان برایهکی
پاک و چاکی بۆدەناردم و هەندى بەسەرھاتی پیاوچاگانى
بۆدەگیرامهوهو هەستم دەکرد تێمپرێچەرە ئیمانیهکەم بەرز
دەبووهوهو لاوازییهکەم نەدەما، لەدواىن جارا برای باشمان
مامۆستا فارووق تازە پەيامی بیمارانى نوورسى وهرگیرابوو
بۆى هینام بیخوینمهوه، لەراستیدا ئارام بەخشیکی تهواو بوو بۆ
دەروونم و دەرمانیکی کاریگەر بوو بۆ ئەو لاوازییهو پاش
خویندنهوهى ئەو پەيامه ئیتر لاوازی رووی تێ نەکردمهوه..
سوپاس بۆ خوا..

لەو پەيامەدا مامۆستا نوورسى دەفەرموئ دەتوانین نەخۆشى
ناوبنێین زللهى بیدارکردنهوه، کاتى مرۆف لەناو خۆشى و
رابوراردنهکانى دنیاىدا رۆدەچیت وله فەرمانهکانى خوادا

كەمتەر خەم دەبىت، يا بەتەواوى غافل دەبىت، ئەگەر كەسى
خوا خۆشى ويست بيماريهكى واى بۆ دەنيرى تا راي
بچلەكيني و لەو غەفلەتەى بيدارى بكاتەوہ..

ئەو ئيميله عەرەببىەش كە لەم ماوہيەدا بۆيان ناردبووم
بەشئوہيەكى تر ھەمان واتاي دەگەياند كە مامۇستا نورسى
لەپھيامى بيماراندا باسى كردبوو.. فەرموون ئيوەش خۆتان
رووداوہكە بخويننەوہو ديمەنەكە ببين..

حەسەنى پىنجوينى

لهكاتيكا بازرگانىكى دەولمەند بە ترومبىلە جاكوارە نوئ
كەپەو بەپەكى لە شەقامەكانا دەروئىشت، بەردىكى پرمشت دای
لەلای راستى ترومبىلەكەى.. ئەوئىش گورج لەترومبىلەكەى
دابەزى تابزانى چەند زىانى لى كەوتوو، و كى ئەو تاوانەى
کردوو؟!

دیتی كورپىكى مېرمندال لەسووچىكى شەقامەكەو وەستاو، و
نېشانەى ترس و شپرزەپىشى پپو ديارە، بازرگان كە ئاگرى
غەزەب لەچاوى دەبارى و داخ و خەفەتى عەبىداربوونى
ترومبىلە تازەكەى بەسەر ھەموو قەوارەيا زال ببو لەكورەكە
نزىك بوو پپى و ابوو ئەوبەردەكەى پيامالپو، بۆپە پىشت مى
گرت و بەرەودىوارەكە بردى و گوتى: ئەى مندالى نەفام! بۆچ
ئەوبەردەت بەترومبىلە نوئ كەمدا كىشا؟ دەزانى ئەم كارەى تو
بارىكى قورس و گرانى بۆ خۆت و باوكت دروست كرد و
ناتوان لەژىريا دەر بچن!

كورەش وەك سىلاتى بەھار فرمىسك لەچاوەكانياو دەھاتە خوار
و دەپگوت: گەورەم! من داواى لى بوردن دەكەم.. بەلام من تيا
دامابووم، نەمدەزانى چىبىكەم؟! ئەمرو ماوہىەكى زور ھەولم دا
تا سەرنجى كەسنىك بەلای خۆمدا رابكىشم، ھەرچى ھاوارم
دەكرد، ھەرچى دەستم لى را دەگرتن بى سوود بوو، كەس
نەوہستاو يارمەتى نەدام!! ئىنجا دەستى كىشا بۆ لایەكى تری
شەقامەكەو گوتى: براكەم كەوتۆتە ناو ئەوچالەو، براكەم
شەلەلى تەواوى ھەپەو ناتوانى بەھىچ جۆرىك ببزوئت، و منىش
كە لەتەكيابووم و عەرەبانەكەم لپدەخورى عەرەبانەكە كىشى

تیکچوو، لاربووهوو کهوته ناو ئهو چالھوه، خویشت دهرانی من بچکۆلهم و توانای دهرهینانیم نییهو ناتوانم بیهینمهدرهوه، ههرچی دهستیش لهخهکی رادهگرم هاواردهکم کهم ناوهستی و ئاورم لی ناداتهوه.. نیستاش دهستم بهدامینت.. توخوا یارمهتیم بده با براكهم ئهوهنده لهناو ئهو چالهدا نهکهویت، یارمهتیم بدهو براكهم بو بینهره دهرهوه، پاشان چیت بهباش زانی لهذری من ئهنجامی بده!!

پیاوهی بازرگان که ئهودیمهنهی بینی و ئهوسکالایهی بیست خوی بو نهگیراو چاوی ئاوی تیزا و گهرووی گیراو زوری کرد لهخوی فرمیسک لهچاوی نهکهویته خوار، و رویشته ناو چالھکهوهو منداله ئیفلیجهکهی دهرهینا، و لهسهر کورسییهکهی داینا، و هندی لهفافی لهناو ترومبیلهکهی دهرهیناو ئهو برینانهی بو پیچا کهبههوی کهوتنه ناوچالھکهوه دروست بیون..

پاش ئهوه که لی بووهوه مندالهکه سوپاسیکی زوری مام بازرگانی کرد و گوتی: مامهگیان! نیستا بو ترومبیلهکهت چی دهکهیت؟ پیمان دهبژیریت؟! ئهویش گوتی: نهه کوری خوم هیچ ناکهم.. خهفت بو ترومبیلهکهی من مهخو..!! ئیوه پرون خواتان لهگهل بیت..

بازرگان پاش ئهوهی ئهوانی بهجی هیشت بریاریدا ترومبیله نوکیهی چاک نهکاتهوه، ئهو لیدانهی بو یاداوهری پیوه بمینی.. تا کهسیکی تر ناچار نهبیت بهردیکی تی بگریت بو ئهوهی سهرنجی رابکیشیت.. پیاوهی بازرگان ئهو بهرده رایچلهکان و ئهو دیمهنه لهدهروونیا کاریگهری خوی دانا.. بویه لهبهر خویهوه دهیگوت: ئیمه لهم ژیانهماندا کارکردن و ههولدان وا

مەشغۇلى كىردۈۈپ، ئاگامان لەدەۋرۈ بەرمان نەماۋە، ھەموو ھەۋل دەدەپ تا شتى زۆر تر و ژيانى خۆشتر و كارى باشتىرمان بېيت، تا زياترمان ھەبىت، داخوازىيەكانىش لەتەكىانا زۆرتر دەپن.. لەگەل ئەۋەدا زياتر لە پەروەردگار و بەدپەنەرمان غافل دەپن.. خوايش مۆلەتمان دەدات و نىعمەتى خۆى بەسەرمانا دەرژىنى مأل وسامان ومنداال و لەشساغىمان پى دەبەخشى، تا سوپاسگوزارى بگەپن، بەلام ئىمە لە دەرياي بى ئاگايىماندا زياتر رۆدەچىن، مەگەر بەردىكى وامان تى بگىرى بەخۆمان بزانىن و چاۋ ھەلبىنن و ھۆشياربىنەۋە!!

تۈۈلى ھۆشياركىردنەۋە:

نازىزان سلاۋ فەرمۈۈن لەگەل چىرۈكى ئەم ھەفتەيەدا:
پىاۋەى بازىرگان ئەۋ بەردە رايچلەكان و دىمەنەكە لەدەروونىا كارىگەرى خۆى دانا.. بۆيە لەبەر خۆيەۋە دەيگوت: ئىمە لەم ژيانەماندا كاركىردن و ھەۋلداۋان وا مەشغۇلى كىردۈۈپ، ئاگامان لەدەۋرۈ بەرمان نەماۋە، ھەموو ھەۋل دەدەپ تا شتى زۆر تر و ژيانى خۆشتر و كارى باشتىرمان دەست كەۋىت، تا زياترمان ھەبىت، داخوازىيەكانىش لەتەكىانا زۆرتر دەپن.. لەھەمان كاتدا زۆرتر لە پەروەردگار و بەدپەنەرمان غافل دەپن.. خوايش مۆلەتمان دەدات و نىعمەتى خۆى بەسەرمانا دەرژىنى و مأل ومنداال و لەشساغىمان پى دەبەخشى، تا سوپاسگوزارى بگەپن، بەلام ئىمە لە دەرياي بى ئاگايىماندا زياتر رۆدەچىن، مەگەر بەردىكى وامان تى بگىرى بەخۆمان بزانىن و چاۋ ھەلبىنن و ھۆشياربىنەۋە!!

<http://www.penjweny.org/article/773>

(۳)

خۆشەويىستى خوا بۆ
بەندەكانى

خوشك و برايانی بهر پز هر چند سهره پوييت له گونا، و تاوانی زورت كردنييت، لهرحمه تي خوا هيوا براو مبهو تا زووه تهوبه بكهو لتيان پهشيمان ببهوه، و بولای خوی ميهره بانی خوت بگهر پرهوه، چونكه تو نازانی كهی دهمريت و مردن بهدهست خوت نييه، ثم هله زيرينه ي بوت هه لكهوتوووه خوا مؤلته تي داويت تا بگه يته مانگی رهمهزان له كيس خوتی مهده، بهراستي تهوبه ي تيا بكه و بهتاييه ت لهم دهشوانه ي دوايندا كه شهوی لهيله تول قه دري تيدا يهو، و به پي دهقی قورئان كرده وه ي چاكه لهو شهو هدا چاكتره له كرده وه ي هزار مانگ كه به حسابيكي تر دهكات ههشتاو سي سأل و چوار مانگ..

ثم خوايه ي كه نهونده توي خوش دهوي بگهر پرهوه بولای، دهزانی پيغهممهر ي نازيمان سهلات و سهلامی خوی لي بي چي دهفهرموي؟ دهفهرموي: "فوالذي بعثني بالحق لله أرحم بعباده من أم الأفرخ بفراخها" رواه أبوداود بسند صالح، واته: سويند بهوه ي گيانی مني بهدهسته دا يكي نهو بيچووانه چند بهرحمه بو بيچوه كانی خوالهو دا يكه بهرحم تره بو بهنده كانی خوي.. هه رلهم بابته فهرمووده يه كي سهحيحيش ههيه لهبار ه ي دا يك و منداله كه يه وه له بوخاری موسليما ريوايه ت كراوه..

پيغهممهر صلي الله عليه وسلم بهدم خوی ميهره بانه وه باسي دهكات و لهفهرمووده يه كي قودسيدا و دهفهرموي: "يا ابن آدم لو أتيتني بقراب الأرض خطايا، ثم لقيتني لا تشرك بي شيئاً لأتيتك بقرابها مغفرة." رواه الترمذي عن أنس رضي الله عنه، وحسنه الترمذي. واته: نه ي نهوه ي نادم! نه گهر پر به پري زهوي

بەگوناھمەھە بېيىت بۇ لام و ھىچ شىتېكت نەكردىبى بەھاولم پىر
بەپىرى زەھوى بە لىخۆشبوونەھە دىم بۇلات..

بانمۇنەھىەكت بۇ بىنمەھە لەھ خۆشەھوئىستىبىھى خوا بۇ
بەندەكانى..

ئىمىلنىكم بۇھاتبوو كاتى كىردمەھە، دىتم يوتىوبىكى دكتور
سولتانى تىابوو، كە باسى رووداوىكى زۆر كارىگەرى دەكرد،
بەكورتى دەلى: من لە زانكۆ دەرسم دەگوتەھەو زۆر تىنووم بوو
بەلام شەرمم دەكرد بەھەكەك لە قوتابىبەكان بللم: كەمى ئاوم بۇ
بىنە.. ناكاو كورىكى گەنج خوى كرد بەژووراو قاپى ئاوى
سەرمۆرى بەدەستەھە بوو، لەبەردەمى منا داينا، منىش وەك
ئەدەبىكى ئىسلامى كەسەك چاكەھى لەتەكا كىردى بەلای كەمەھە
دوعاى خىرى بۇ بكة دوعام بۇ كرد و گوتم : لەخوا داواكارم
لە ئاوى كەوسەرى بەھەشت ئاوت پىدات.. كورە رۆيشتە ناو
پۆلەكەھەو دانىشت، تا دەرسەھمان تەواو كرد، پاشان ھات
بۇلام، وگوتى: ئەمەھى نىو سەعات لەكاتى خۆتم بەھىتى.. و
پىكەھە دا بنىشىن، و ھەندى شت ھەھە پۆت باس بكەم، منىش
گوتم: چاوەكەم مەوعىدەم ھەھە و ناتوانم.. گوتى: 20 دەقىقە..
گوتم: ناتوانم.. گوتى: چارەكەك، گوتم: باتەلەفون بكەم بۇ
شونى مەوعىدەكەو ئاگادارىان بكەمەھە كە چارەكەك دوا
دەكەم، دەدەقىقەھى بۇ تۆ و پىنجىشى بۇ رىگە.. گوتى: باشە..

تەلەفونم بۇ كردن.. گوتيان باشە..

ئىنجا منىش بە كورە لاوەكەم گوت: فەرموو..

گوتی: من زور جار بانگ کراوم بۆ ئەم دەرسە.. بەلام
نەهاتووم.. ئیستا لەخۆمەوه هاتووم و کەس پێی نەگوتووم..
لەدەرسەکەشدا بینیم کە باسی خۆشەویستی خوا دەکەیت بۆ
بەندەکانی.. منیش دەمەوێت ئەو خواپە کەئەوهەندە ئیمە ی خۆش
دەوێت، بگەرئیمەوه بۆ لای و سەرپێچی نەکەم..

بەلام دکتور! من کە هاتووم بۆ ئەمریکا پریارم داوه هەرچی
گوناهەو خوا پێی ناخۆشەو لەوالاتی خۆماندا لێی مەحرۆم بووم
دەبێ بیکەم.. بیلفیعل هەرچی تاوان و گوناهە کردوومە و
قسوورم نەکردووه..

دکتور دەلی منیش پیم گوت: بڕام ئیمە وەك قەشەکان نین داوات
لێ بکەین هەرچی تاوانتە باسی بکەیت، ئیمە دەلێن بەراستی
لەنیوان خۆت و خوادا پەشیمان ببەرەوه لەو تاوان و گوناهانە ی
کردووتن، وپریار بەهیت کە جاریکی تر نەگەرئیتەوه سەریان..
چونکە خواو پاشان خۆت نەبێ هیچ کەس ئاگای لەدلت نییه..
کورەهیش تەوبە ی کرد و پریاری دا جاریکی تر نەگەرئیتەوه بۆ
گوناهەکانی.. منیش باوەشم پیاکرد و دوغای خیرم بۆکرد و
رۆیشتم بۆ مەوعیدەکەم.. پاش ماوەیهك کە لەوئ دانیشتم
زەنگی تەلەفونەکە هەر لێی دەدا و منیش هەلم نەدەگرت..
لەدوا بیدا گوتم: مەبادا شتیکی ناکاو بێت با بزنام چیه؟!

کە تەلەفونم هەلگرت گوتیان: دکتور لە خەستەخانە ی
فریاگوزارییەوه زور بەخیرایی داوای تۆ دەکەن!!

منیش ئیجازەم لەهاونشینەکانم وەرگرت و رۆیشتم بۆخەستەخانە
- بەشی فریاگوزاری.

دیتم ئەولاهوی که ماوهی نیو سهعاتی پیش ئیستا لهتهکما بوو
تهوبهی کرد، کاتی بهترومیلهکهی له فهرعیکهوه هاتوته دهر،
ترۆلییهکی گهوره لئی داوهو ترۆمیلهکهی ئەوی بهتهواوی
پلیشاندهوهو به مشار ترۆلییهکهیان بریوتهوهو کورهکهیان
دهر هیناوه، بهلام گیانی تیماوه تا خهسته خانه، و منیش پیی
گهیشتم هینشا ههر گیانی تیا مابوو.. گوتم: خوا خوشی ویستی
کاریکی کهم و پاداشتیکی زور، ئیستاش کاتی ئەوی بلییت: لا
ئیلا هه ئیله لاهو موحه ممد رهسولوللا.. سوپاس بو خوا گوئی..
وزۆری پی نهچوو وهفاتی کرد و مالی فانی دنیای بو
همیشهیی بهجی هینشت..

<http://www.penjiweny.org/article/680>

(٤)

تۆبەيەك لەناو مەلھادا

مامۆستا عەلی تەختاوی لەیەکی لەکتییەکانیا باسی
بەسەر هاتیکی سەر سوور هینەر دەکات و دەلی: رویشتمه
مزگهوتەکهی (ئەلەبباس) و لەوی لاویکم دی زۆر بەگەردن
کەچییهوه نوێزی دەکرد، وەك ئەوه بزانییت لەبەرامبەر کیوه
وەستاوه، و لەوەستانه کەیدا چی دەلیت؟! منیش چاوی خۆم ولی
و وتم: تو بلانییت چاوم دروی لەگەل نەکردیم؟ ئەمه دەبی فلانه
کەس بییت؟! جاریکی تریش سەیرم کردو بەوردی سەرنجم دا،
دیتم بەلی، کتومت خویەتی، و لەبەر خۆمەوه دەستم بە
سوبحانەلا کرد، ئەم لاوهی کە ئینسانیکی شەرابخوری رۆچوو
لەخرایەو فیسق و فجووردا، و ئازاردەری دلی دایک و باوکی،
چۆن وا ریی کەوتۆتە مزگهوت و نوێژ دەکات!؟

لیی نزیك بوومەوهو لیم پرسی تۆ فلانه کەسیت؟

گوتی: بەلی.

گوتم: سوپاس بو ئەو خودایەیی هیدایەتی دایت..

بۆم باس ناکەیت، بزانییم چۆن خوا هیدایەتی دایت؟

گوتی: بەلی، بۆت باس دەکەم، لەسەر دەستی مامۆستا
سەلاحەدین و لەناو مەلەهیه کدا تۆبەم کرد.. خوا چاکی بو بکات
و پاداشتی بەخیر بداتەوه..

منیش بەسەر سامییەوه گوتم: لە ناو مەلەهەدا!؟

گوتی: بهلئی، له ناو مهلهدا..

گوتم: چۆن بوو؟!

گوتی: ئەمە داستانهکهیهتی.. دهستی کرد بهباسکردنی و
گوتی:

گەر هکه کمان مزگهوتیکی بچکولهی تیا بوو، مامۆستایهکی
لێهاتوو پیش نوێژی بو دهکردن، روژی لادهکاتهوه به لای
نوێژخۆینهکانهوه و لێیان دهپرسی: ئهڕی ئهوه بوچ خهڵکهکه
دیارین و نایهن بو مزگهوت، بهتایبهت گهنجهکان، ههر نزیکی
مزگهوت ناکهونهوه و نایش زانن له کوێیه؟!

ئهو انیش دهلێن: قوربان! ئهوان له مهلههکانن، ئهویش
دهلێت: مهلهه چیه؟

یهکی لهوه لامیدا دهلی: قوربان! مهلهه هوئیکی گهورهیه، و
سهکویهکی لهتهخته دروستکراوی تیدایه، و ئافرهت بهروتی
یانیههرووتی، دهروونه سهڕ ئهو سهکویهو سمت و سکێانی تیا
دهلهڕیننهوه، و سوورو سهمای تیا دهکهن، خهڵکیش بهدهوریانا
دانیشتوون و سهیریان دهکهن..

مامۆستا دهلی: ئهوانهی سهیریان دهکهن موسوڵمانیشن؟!

دهلێن: بهلئی..

ئەوېش دەلئيت: خوا پەنامان بدات!! ھېچ ھەول وتوانايەك
بىي خودا نابيت.. وەرن باپىكەوہ برۆين بۆ ئەو مەلھانە تا لەوئ
ئامۆژگارى خەلكى بكەين..

ئەوانيش پىي دەلئين: مامۆستا! ئەوہ تۆ چ دەلئيت؟ دەتەوئ
لەمەلھادا ئامۆژگارى خەلكى بكەيت، و رىي راستيان پىي پيشان
دەيت!؟

دەلئ: بەلئ..

خەلكەكە ھەول دەدەن لەوبريارەي پەشىمانى بكەنەوہ بۆيە
پىي دەلئين: مامۆستاگان! لەوئ دەبينە جىي گالتە ولاقرتئى
خەلكى، و تووشى كۆمەلئ ئئش و ئازار دەبين!!

پىيان دەلئيت: ئايائيمە لەپىغەممەر -دروودى خواي لئيتت-
ئازيزترين!؟ كاتئ خەلكەكە دىيان مامۆستا لەسەر قسەكەي
خۆي سوورەو بەراستىتەي، وتيان: قوربان! وانابئ..

مامۆستا پىيان دەلئيت: ئەي چۆن دەبىت!؟..

دەلئين: قوربان! مۆلەتمان بدە ئيمە كارەكەت بۆ ئاسان
ئەكەين، بەجۆرئك بتوانى ئامۆژگارى خۆت بكەيت..

دەرۆن بۆ مەلھاكە، و قسە لەتەك خاوەنەكەيا ئەكەن، و
ئەلئين: ئەمانەوئيت بۆ ماوہيەك مەلھاكەمان بەئىجار بەدەيتئ بۆ
ئەوہي مامۆستاي گەرەكەكەمان ئامۆژگارى تيا بكات!!

خاوهن مهلهكاهه لئيان دهپرسنيت: چيتان دهويت؟! چونكه
دهترسى ئەمانه شىت بووبن، بويه كهمى لئيان دوور
ئەكهويتەوه، و حەرسەكانى بانگ ئەكات، و دەلى: دەتانهوى
ماموستاكتان بئین لیرهدا ئاموژگارى بكات؟! خاوهن مهلهها
سەرسام دەبیت و لەسەرەتاوه رىيان نادات..

ئەوانيش هەولى لەتەكا دەدن، و ئەلین: بەلى.. ئیمه
دەمانهوى يەك چارهكه سەعات ئاموژگارى خوى بكات، و بو
ئەو مەبەستەش پارەت پى دەدەين!!

لەئەنجامدا لەسەر برىك پارە رى دەكەون، كه به ئەندازەى
نيوهى ئەودەستكەوتە ببیت كه شەوانه لەوشوینەدا دەستى
دەكهويت.. خاوهن مهلهها رازى دەبیت، و داوايان لئیدەكات سبەى
شەو پاش كۆتايى هاتنى سەماى يەكەم سەماكەر، نۆرەى
ئاموژگارى ماموستا بىت!!

لاوهكه گوتى: شەوى داهاوو من لەوى بووم، يەكى
لەئافرەتە لاوهكان دەستى به سووردان كرد، كاتى كۆتايى هات
پەردە دادرايهوه، و پاشان جارىكى تر كرايهوه!! لەناكاو
ماموستايەكى تەمەندارى بەويقار لەسەر كورسىيەك دانیشتبوو،
بەناوى خوا دەستى بەباسەكەى كرد و پاش سوپاس و ستایشى
خوداو سلاواتدان لەگيانى پاكى پيغممەر -دروودى خواى
لئيبت- دەستى بەئاموژگارى كرد.. خەلكەكه سەرسام ببون،
پيان وابوو كەئەمەش بو گەمەو گالتەو پيگەنینه، كاتى بويان
دەركەوت نەخیر لەبەردەم ماموستايەكدان بەواتاى ئاموژگارى
ئاموژگار بىيان دەكات، بەقافاى پيگەنن و توانچ تيگرتن دەستيان

بهگالته پیکردنی کرد. ئهویش هیچ خوی تیک نهدا و گوئی پی نهدان، و له ئامۆژگارییهکهیدا بهردهوام بوو، تا یهکێک لهناو خهڵکهکهدا ههستایه سهڕ پی و ئهوانی تری بیدهنگ کرد، و گوئی: بهیارمهتیتان کهمی بیدهنگ بن تا گویمان لی بیت و بزانیین مامۆستا چی دهلیت..

ئیتیر لههۆلهکهدا ئارامی و بیدهنگییهک دروست بوو، تاوای لیهات بیجگه لهدهنگی مامۆستا گویمان لهشتیکی تر نهبوو. قسانیکی دهکرد کهلهوهپیش نهمان بیستبوو، چهند نایهت و فهرموودهیهکی بو خۆیندینهوه، و بهسههرهاتی تۆبهی چهند پیاوچاکیکیشی بو باسکردین.

مامۆستا تهنتاوی دهلی: پیم گوئی: توهیجت لهبیرنهماوه لهوقسانهیی باسی کرد؟ ئاخیر شتیکم لهقسهکانی بو بگێر مهروه..

لاوهکه گوئی: لهوانهیی باسی کرد ئهوهبوو گوئی: خهڵکینه! ئیوه تهمهنیکی درێژتان بهسهڕ بردوووه و گوناوه و بی ئهمری خواتان زۆرکردوووه، تام وچیژی ئهوه گوناهانه کوا و له کوین؟! تام وچیژی گوناههکان رویشتن و لاپهههیی کردهوهکانیشتان بهرهشی ماوته وه، بو مردن نایهت بهخهیاالتانا؟! ئایا دهتوانین لهدهست مردن رزگارمان ببیت؟! کهروژی قیامهت هات و لهبهردهستی خوای بالادهستا راگیراین و پرساری لیکردین: بو سهڕپنجیتان لهفهرمانهکانم کرد؟! چ وهلامیکی بدهینهوه؟! لهورۆژهدا زالم وستهمکاران بهزهلیلی و سهڕشوری بانگ دهکرین، وکومهل کومهل بهرمو دۆزهخ راپیچ دهکرین، وفری دهدرینه ناو ئاگری بلنسهداری دۆزهخهوه، لهولایشهوه

پاريزكاران و تاعه تكاران بانگ دهكرين و ناويان دهخوينر يتهوه كه سه ربهرزن، و بهر مو به هه شتي بهرين دهيان بهن و فرشته كان پيشوازيان لي دهكهن.. نايا لهور و ژهدا ئهم رابوار دنه كه مهي ئيستا نابيته ژه قنه موت، و ههزار جار لي پشهيمان نابنهوه؟ به لام ههروهك دهران لهويا پشهيمان بوونهوه هيچ سوو ديكي نيبه، خه لكينه! نايا سهرنجی کرده و هكانتان داوه بهر مو كو يتان دهبات؟ ئيوه تواناي ئهم ئاگره ي دنيا تان نيبه كه به شيكه له هفتا به شي ئاگر ي جه هه نهم، ئهي چون بهر گه ي ئاگر ي جه هه نهم دهگرن؟! .. پيش ئه وه ي كاتتان له دست بچيت رووبكه نهوه خودا و له سه ر پيچي فهر مانه كان ي پشهيمان ببنهوه و تهوبه بكه ن..

لاوه كه ده لئيت: هه موو خه لكه كه ده ستيان به گريان كرد.. ماموستا له مه لهاكه هاته دهره موو خه لكه كه ش شويني كه وتن، و له سه ر ده ستی ئه وا تهوبه يان كرد، و ته نانه ت خاوه ن مه لهاكه ش زور دلي نه رم بوو، له مه هو دو ا سه ر داني ماموستاي ده كرد، و پيم وايه ئه مر و ياسبه ي واز له و كاره ي ده هيني و كاريكي شه ريف بو خوي پهيدا دهكات..

ئهمه به سه ر هاتي تهوبه كه ي من بوو..

منيش گوتم: خوژگا هه موو مه لهايهك ماموستايه كي ئاوها رووي تيبكر دايه!

سهيري [قصص من الحياة للشيخ علي الطنطاوي] بکه

(۵)

هه‌ئۆیستیکی مه‌ردانه‌ی
بانگخوازیك

ئەمپرۆ بەسەرھاتی مامۆستایەکی زانکۆی ئەمریکیم خویندەو، دەزانن یەكەم ھۆکار لەگۆرینی ئاوەرۆی ژیانیا چی بوو؟ یەكەم ھۆکار سەرپۆشی قوتابییەکی موسولمانی ئەمریکی بوو، كە زۆر بەرپۆشە سەیری ئاینەكەى خۆى دەکرد و شانازی پێو دەکرد، و سەرپۆشەكەى خۆى لا بەنرخ بوو، بەلێ ھۆكاری سەرەكی وراستەوخۆ بۆ موسولمانبوونی ئەو مامۆستایەى زانكۆ و ھەوت كەسى تر { سێ مامۆستای دكتور، و چوار قوتابی ئەو زانكۆیە } بەھۆى سەرپۆشى ئەو خانمەو بوو.. ئیستاش خۆیان بوونەتە بانگخواز بۆ ئەو ئیسلامە.. درپۆشە بەم پێشەكییە نادەم و لەسەر زمانى ئەو مامۆستایەو كە ناوی خۆى گۆرى بۆ {محمد ئەكۆیا} رووداوەكەتان پێشكەش دەكەم..

دكتور محمد ئەكۆیا بەم جۆرە رووداوەكە دەگێریتەو:

چوار سأل لەمەوبەر گێژەلووکیكى گەورە لەزانكۆكەمان پەیدا بوو، ئەویش بەھۆى ھاتنى كیژیكى موسولمانى ئەمریکی یەو بوو كە لەو زانكۆیەدا ببو بەقوتابى و بالا پۆش بوو.. لەناو مامۆستاكانى زانكۆدا پیاویكى دەمارگیر ھەبوو، كە زۆر رقى لەئىسلام بوو، ھەمیشە ھێرشى دەكرده سەر ئاینى ئىسلام، و دزایەتى بۆ ئەوانەى شوینكەوتەى ئەو ئىسلامەشن لەسنوور تێپەرى بوو، ھەركات ئەم قوتابییەى دەبینى بە ھەلى دەزانى ھێرش بكاتە سەر ئىسلام..

شەرىكى بىسەر و بەرى لەگەل ئىسلام و شوینكەوتەكانیا بەرپاكردبوو، كاتى دەبینى كیژەكە زۆر بەئارامى و ھیواشیەو

وهلامی دهداتوه نهوندهی تر ناگری تیبهردهبوو، بویه شیوهی شهرهکمی لهتهکا گوری، و دهستی کرد بهنمره لی شکاندنی، و باسی زور قورس و ناهه مواری بهسرا دهدا، و لهه نجامیشا زور سهختگیری لهنمرهکان دهکرد و نهگر زور باشیش بوایه هر نمره ی خوارووی بو دادهنا.. کاتی نهو بهسه زمانه دهرهتانی نهما ناچاربوو سکالای خوی بو لای بهریوه بهری زانکو ببات، وداوا بکات لیژنهیهک سهیری مهسهلهکمی و نمرهکانی بکات. بهریوه بهرایهتی بریاری دا دانیشتنیک سازبکری لهنیوان نهو دکتوره دهمارگیره، و قوتابییه بالاپوشه کهدا، و قسهی ههر دوو لا بیستیت تا بوی دهر بکهویت کام لایان خهتاباره.. مهسهلهکه یهکالیی بکاتهوه..

لهکاتی دیاریکراودا بهشی زوری دهستی ماموستایانی بهشهکه نامادهبوون، و نیمهش زور به شور و شوقهوه نامادهی نه م دانیشتنه بووین، چونکه نهه یهکه مجار بوو له زانکوکه ماندا شتی وا روو بدات..

دانیشتنهکه دهستی پیکرد و قوتابییهکه روونی کردهوه که ماموستا کهی له بهر دینه کهی رقیهتی لی و دهی بوغزینی، و له بهر نهوه مافه زانیاریهکانی پی شیل دهکات، و لهوبارهوه چهند نمونهیهکی هینایهوه، و داوای لهههندی لهوقوتابیانه کرد که لهگهلیا دهخوینن، و لهو بارهوه شت دهرانن بیلین.. ههندی لهقوتابییهکان شایهتییان بوذا که ماموستا که زولمی لی دهکات، لهگهلی نهوهشدا که ئاینیان لیك جیاواز بوو، شایهتی حقیان بوذا.. پاش نهوه دکتوره که دهیویست بهرگری لهخوی بکات، و لهقسهکانیا بهردهوام بوو دهستی بهجنیودانی ئاینی کچهکه کرد، کچهکesh بهرگری لهخوی دهکرد و زانیاریهکی زوری لهبارهی ئاینهکهیهوه پیشکش کرد، و لهقسهکانیشیهوه حهق دهر دهکوت و سهرنجی نیمهشی راکیشا، قسهکانی بهتوانابوو کاریگهریهکی گهوره ی لهدل و دهروونی نیمهدا ههبوو،

تهنانهت ئیمه ههندی جار قسهکانمان پی دهبری و دهمانویست ههندی شتمان لا روونتر بی پرسیارمان لی دهکرد وهلامیکی جوانی دهداینهوه، کاتی دکتوره دهمارگیرهکه دیتی ئیمه بایهخ بهقسهکانی دهدهین، وپیمان خوشه لهبارهی ئاینهکهیهوه شتی بزانی، و گوپی لی دهگرین و تاوتویپی ههندی بابتهی لهگهلا دهکهین لههولهکه رویشته دهرهوه..

زور دلگران بوو بهوبایهخدانهی ئیمه به قوتابییهکه، لهبهر ئهوه خوی و نهوانهی بایهخیان بهمهسهلهکه نهدهدا هولهکهیان بهجیهیشت. ئیمه لههولهکهدا ماینهوه که مهسهلهکهمان بهلاوه بایهخدار بوو، لههموو لایهکهوه چمکی وتووێژمان دههینا و دهبرد. لهدواییدا کیژه قوتابییهکه ههستا و یهکی دوو لاپهرهی بهسهرادابهبش کردین، لهژیر ناویشانی :{ئیسلام بۆمن یهعنی چی؟}، لهم دوولاپهرهیهدا نهو لایهنه پرسنگدارانهی ئیسلامی باسکردبوو که هاندەر وپالنهربوون بوو وهرگرنتی نهه ئاینه مهزنه، ئینجا نهوهی روونکردوه که بالآ پۆشی چ گرنگییهکی ههیه، و چ شوینهواریکی ههیه، دهستی کرد بهشروقهکردنی ههست و ئیحساساتی فراوانی خوی بهرامبهر نهو لهچکهی دهیدات بهسهریا، و نهو جبهی لهبهری دهکات، که بووه هوی نهه هموو گیزهلووکهیه!!

بهراستی ههلوستهکهی زور مهززن بوو، لهگهلا نهوهدا که دانیشتنهکه کوتایی هات بی نهوهی بریار بوو هیچ لایهک بدات، بهلام نهو گوتی: من بهرگری لهمافی خوم دهکهه و له پیناویا نیدهکوشم، و بریاری دا نهگهر لهم دانیشتنانهدا مافهکانی خوی بوو نهگهرینریتهوه نهو بیدهنگ نهبی، و زیاتر ههولی خوی بدات و شوین قهزیهکهی خوی بکهویت، ههرچهند خویندنهکهشی به جوریک له جورهکان دوا بکهویت.. لهراستیدا ههلوستهکهی بههیز بوو، ئیمهی دهستهی ماموستایان ههرگیز چاوهروان نهبووین نهه قوتابییه خوگری و دامهزراوی لهم

ئاستەدا بېت، ئەوندە بەتوانا بېت و ھەلۆیستی بەھیز بېت لە پاریزگاری کردنی مەبدەئیا، بەراستی خۆگری لەبەرامبەر ئەو ھەموو ھێرشە، و روونکردنەوی پرسیارەکان بۆ مامۆستا و قوتابیان لەناو گەرمەیی بەرگریکردن لەخۆیدا و گەرانەوی بۆ سەر باسەکەیی ھەموو ئەمانە ئیمەیی سەرسام کردبوو، ئەم مەسەلەییە ھەروا لەناو زانکۆدا مایەوو تاتوئی دەکرا..

خۆگری ئەم ئاڤرەتە و بەرگریکردنی لەسەرپۆشەکەیی یەكەم ھەنگاوبوو بۆ گۆرینی ئاوەرۆی ژیاانی من، لەناو دەروونما ملانەییەك دروست بوو، لەبارەیی گۆرینی ئاینەكەمەو، ئەوہیی من لەئیسلام شارەزاییم پەیداکردبوو، ئیسلامی لا خۆشەویست کردبووم، و ئارەزووم لەوەرگرتنی بوو، ماوەییەك وەستام تا لێكۆلینەوہییەكی باشم کرد و ئەوسا موسولمانبوونی خۆم راگەیاندا.. پاش منیش دکتۆریکی تر و پاش ئەویش سببەم دکتۆر لەزانکۆییەكەمانا ئیسلامیوونی خویان لەھەمان سالددا راگەیاندا.. زیاد لەوہ چوار قوتابیش موسولمانبوونی خویان راگەیاندا..

لەماوەییەكی كەمدا ئیمە گروپییکی بانگخواریمان پێكھێنا، بۆ پێناسەکردنی ئیسلام و بانگکردنی خەلكی بۆی، ئیستا ژمارەییەكی زۆر لە حاالی بیریکردنەوی جیددیداہی ئینشائەللا لەم نزیکانەدا ھەوآلی موسولمانبوونیان لەناو ھۆلەكانی زانکۆدا بلاو دەبێتەوہ..

لاویکی ئەمریکی بە رەچەلەك ئەسپانی پاش نوێژی بەیانی
روودەکاتە یەكئ لەمزگەوتەکانی { شارۆچکەیی برۆکلین } ی
نیویۆرک، و بە نوێژ خوێنەکانی مزگەوت دەلیت: من دەمەوێت
موسولمان بێم!!

ئەوانیش پرسیری لئ دەکەن: تۆ ناوت چییەو چ کارەیت؟
ئەویش پێیان دەلیت پرسیارم لئ مەکەن رینوینیم بکەن،
ئەوانیش رینوینی بۆ ئیسلام دەکەن، و دەروات خۆی دەشورئ
و غوسل دەکات، و شایەتمان دینئ، و فیری دەکەن چون
نوێژەکانی بکات و چی بخوینئ؟! بەگەردنکەچییەکی واوە
یەکەم نوێژی دەکات هەموو موسولمانانی ناو مزگەوتەکە پئی
سەرسام دەبن!!

لەرۆژی سئ هەمدا یەکئک لە موسولمانانی ناومزگەوتەکە
بەتەنیا لەتەکیا دادەنیشئ، و باسەکەیی لەتەکا دەکاتەووە هۆی
موسولمانبوون و گەڕانی بەشوین ئیسلامدا لئ دەپرسی، و پئی
دەلئ: برام توبیتو خودا بەسەر هاتی خۆتم بۆ باس بکە!!

ئەویش دەلئ: برام ! چی لەتۆ شاراوە بئ؟! من هەر بە
مەسیحی لەدایک بووم و لەسەر ئەو ئاینەش گەورە بووم و
پەروەردە کراوم.. من زۆر دلم پەپوهند بوو بە حەزرەتی
مەسیحەووە – سلاوی خودای لئ بئیت – بەلام کە تەماشای
رەوشتی خەلکیم دەکرد لەرەوشتی مەسیح بەتەواوی لایان
داوە!! بەشوین ئاینەکانا دەگەڕام بۆ ئەوەی یەکیکیان هەلبژیرم
لای خوا پەسەند بئ، و لەوبارەووە زۆرم خویندەووە، و ماوەیەکی
زۆربوو بیرم لئ دەکردەووە، و بابەتەکانی ئیسلام شی
دەکردەووە، سەرەنجام خوا دلئ بۆ ئیسلام کردمەووە، پئیش ئەو
شەوێ بئیم بۆ لای ئیووە، لەخەوما بەخزمەت حەزرەتی مەسیح

گهیشتم، و تهشرفی هینا بۆلام، و بهپهنجهی شایهتمان هیمای بۆ کردم و وهك ئەوه رینوینیم بکات فەرمووی: ببه به محمدی..

دهلی: منیش هاتمه دهرهوه بۆ مزگهوتیک دهگهرا، خوا رینموونی بۆ ئەم مزگهوتهی ئیوه کردم، ئەوهبوو هاتم بۆ لاتان.. پاش ئەم دانیشتنه کورته بانگوئژهکه بانگی عیشای فەرموو، و ئەم لاوهش لهگهڵ نوێژخوینهکانی ترا رویشته ناو ریزی جهماعهتهکهوه، لهکاتی یهکهما سوچدهی یهکهمی تهواو کرد و لهسوچدهی دووهما ئیمام و خهککهکه ههستانهوه بۆ تهواو کردنی رکاتی دووهم، بهلام ئەو ههلهستانیهوه، ههر له سوچدهکهیدا بوو، که لهنوێژهکه بوونهوه و سهریان بهرزکردهوه دیتیان گیانی پاکی پهروازی کردوه.. و کۆچی مأل ئاوابی کردوه و بۆ ههمیشه ژبانی دنیای بهجی هیشتوه.. هیوادارین بهههشتی بهرین جیگهی بیت!!

پهغهمههر صلی الله علیه وآله وسلم دهفەرموی: نزیکترین شوینیک لهنیوان خوداو عهبدهکهیدا لهکاتی سوچده بردندایه، ئیوهش دوغای زوری تیدا بکهن..

482- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ ".
صحیح مسلم ، کتاب الصلاة / باب ما یقال فی الركوع والسجود، و الکلم الطیب للألبانی: 105/1.

3740 - عن جابر بن عبد الله رضي الله عنهما ، أن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم قال " يُبْعَثُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ " المستدرک علی الصحیحین أبو عبد الله محمد بن عبد الله الحاكم النیسابوری: واته: ئینسان لهسه چ شیوهیهک مرد خوا لهسه ئەو حاله زیندووی دهکاتهوه..

(۷)

خوا عاقیہت خیرت بکات

لهیهکی لهو ئیملانهی بۆم هاتبوو چیرۆکیکی عهره بيم خویندهوه
که نووسهره کهی ده لئیت: خۆم له زاری بانگخواریکم بیست که
جیی متمانهیه، و تهواو باوهرم بهراستگویی ههیه.. ههر ئهو
بۆی گیرامهوهو گوتی:

پیاوکی ناسراومان بۆی گیرامهوهو گوتی: شهو لهخهوما
داوایان لیکردم و پێیان گوتم که: پهیوهندی به فلان ژماره
تهلهفونهوه بکه، و داوا له فلان کهسی کوری فلان کهس بکه
لهگهلهما بیت بۆ مهکه بۆ ئهوهی عهره ی پێ بکه.. رۆژی
یهکه که خهبری دهیتهوه بهخهوی هه لئیت و په لئیتی ده زانی و
گویی پێ نادات، شهوی دووه هه مان خه و هه مان داواکاری
دووباره دهیتهوه، بۆ بهیانیدا ده چیت بۆ لای ئیمامی مزگهوتهکه
و پێی ده لئیت: خهویکی وام بینیه ده بی تهعبیر و تهفسیری چی
بیت؟ ئه ویش پێی ده لئیت ئه مه داواکارییه، و ئه گهر جاری
سپهه دووباره بووهوه جوان ژماره که له بهر بکه و پهیوهندی
پهوه بکه.. و داواکاری و راسپارده که جیهه جی بکه..

بۆ شهوی ئاینده هه مان خه و ده بینیتهوه که سبهینێ خهبری
دهیتهوه له چیشتهنگاوا تهلهفون بۆ ئهو ژماره تهلهفونه ده کات و
پێی ده لئیت: برام سی شهو له سه ر یه ک خه و بینیهوه ئه م ژماره
تهلهفونهی تویان پیدام و داوایان لیکردووم له تهک خۆما بت
به نم بۆ عهره!! و پێویسته من ئه م فهرمانهش جیهه جی بکه!!
کابرایش قاقا پێ ده که نی و ده لئیت: کاکه ئه وه تو چ ده لئیت؟
عه مره ی چی و چه جی چی؟ چه ند سالی که پێ بزانه نوێژیشم
نه کردوه!!

خەمۇ بېنەرەكە سوور دەبىي لەسەر بردنى بۆ ەمرە، و پىي دەلى چاوهكەم دەبىي من ەەر بت بەم بۆ ەمرە، چونكە ئەمە فەرمانىكەمۇ من ناتوانم سەر پىچى لى بىكەم، تىكات لىدەكەم يارمەتىم بە، بەرامبەرەكەش پىي دەلى: بەمەرجى لەسەر حسابى خۆت بم بەيت، و ەەرچى خەرجى ەمرەكەش بو دەبىي تۆ بىدەيت، و لەسەر حسابى خۆيشت بمەينىتەوہ بۆ ئىرە!! خەوبىنەرەكە رازى دەبىي و ەەردوو لەسەر ئەو بىرپارەى خۆيان رىدەكەون كە سبەينى بىت بەشوينيا بۆ رياز و بىيات بۆ مەككە..

سبەينى لەسەر بەلنىكەمى خۆى دەچىت بۆ رياز و لەوى چاوى بەكەسنىك دەكەوتىت كە ەىچ نىشانەيەكى سەلاح و روو لەخوابوونى پىوہ ديارنىبە..!! چلكن قژن، وەك كەسنىكى سەرخۆش ديار، زۆرى پى سەير دەبىي سى شەمۇ لەسەر يەك داوايان لىكردووہ كەسنىكى ئاوا ببات بۆ ەمرە!!

ئەمىش دەبىيات بۆ نزيكترىن مىقات و شوينى ئىحرام بەستن، و رىنوئىنى دەكات خۆى بشۆرىت، و بەرگى ئىحرام بپۆشىت، و پاش ئەو رى و رەسمە پىكەوہ درۆن بۆ شارى مەككە تا ەمرە كەيان دەست پى بىكەن.. بەشپوہيەكى رىكوپىك ەمرەكەيان ئەنجام دەدەن، و رى و رەسمى ەمرە تەواو دەكەن و بىرپار دەدەن بگەرىنەوہ بۆ شوينى خۆيان.. بەلام پىش ئەوہى شارى مەككە بەجى بىلن ئەم تازە تۆبەكارە داوادەكات دوو ركات نوئىزى مالىئاوايى لە مەككە بكات نەوہك ئەمە دواين جارى بىت بىتە مزگەوتى حەرەمى مەككەوہ.. ئەوئىش رىي پى دەدات و نوئىزەكەمى دەست پىدەكات و لەنوئىزەكەميا درىزە بە سوجدەكانى

دهدات ، له‌دواين سوځدهيا كه زور دهمينتهوه ديهوي بزاني
بوچ نه‌هندهي پيچوو؟! كه‌سهرى بهز دهكاتهوه دهبيټ له‌ناو
سوځده‌كه‌يا بهر‌حمه‌تي خوا چووه!!

به‌پي فهرمووده‌ي پيغهممهر ئ هر ئينسانيك له‌سهر چ
شيوه‌يه‌ك بمرئ له‌سهر نه‌وشيوه‌يه هشر دهكرټ.. ئهم
حاله‌ته‌ي نه‌ميش جبي خوزگه پي خواستني ههموو ئيمانداريكه..
به‌لي دهبياتوه بو رياز و له‌وي رئ و رسمي به‌خاك سپاردني
نه‌جام ددرئ، و پرسه‌ي سي روزه‌ي ته‌واو دهبيټ و
خه‌وبينه‌ره‌كه ده‌رواته مالي هاورئ مردووه‌كه‌ي و پاش
سه‌رخوشي له‌خيزانه‌كه‌ي سويندي دهدات كه نه‌و مي‌رده خوا
ليخوشبووه‌ي چ كاريكي كردووه وا خوا نه‌و به‌شه‌گوره‌يه و
كوټاييه به‌خته‌موران‌ه‌ي پي به‌خشيوه، كه هر پياوچاكيك ناواتي
پي ده‌خوازټ؟!

نه‌ويش پي ده‌لي براكه‌م وه‌للاهي ماوه‌يه‌كي زور بوو نه‌م
هاوسهره‌م نه‌نوټري ده‌كرد و نه‌روژووي ده‌گرت، و شووشه‌ي
شه‌رابه‌كش هاوه‌لي ههميشه‌يي بوو،ته‌نيا يه‌ك شت نه‌بي پي
نازانم چاكي هه‌بوويټ..

بيوه‌ژنيكي هه‌ژار هاوسيمان بوو، نه‌م بيوه‌ژنه‌ كو‌مه‌لي مندالي
هه‌تيوي هه‌بوو، نه‌م هاوسهره‌ي منيش كه شه‌وانه ده‌هاته‌وه و
خواردني بو ده‌هينايه‌وه به‌هه‌مان شيوه بو نه‌وانيش خواردني
ده‌هينايه‌وه له‌ناو ده‌رگا‌كه‌يانا داي دناو بانگي نافرته‌كه‌ي م‌كرد
خواردنه‌كه بو منداله‌كاني بيټ.. نه‌ويش ههميشه به‌م نزايه بوي
ده‌پارايه‌وه ده‌يگوت: براكه‌م ياره‌بي خوا عاقبته‌ خيټ
بكات!!

بهواتايهکی تر دو عای ئه و بیوهژنه موحتاچهی که له نیوان ئه و
و پهروهردگارا بهر بهستیک نه بوو ئه و پیاوهی گه یانده ئه و
کو تاییه بهخته هوریهی که هه موو ئیمانداریک ئاواتی بو
ده خوازی.. ئه و شمان له بییر نه چی که پیغه ممه ر ئی ده فمر موی:
من و ئه وانهی سه ر په رشتی هه تیو ده که ن وه ک ئه و دوو په نجه یه
له به هه شتا پیکه وهین، و هیمای بو په نجه کانی دوشاومزه و
کاروان کوژه کرد.. " عن سهل بن سعد الساعدي أن النبي
صلى الله عليه وسلم قال: " أنا و كافل اليتيم في الجنة هكذا و
قال بإصبعيه السبابة و الوسطى " أخرجه البخاري في الأدب
المفرد، و صححه الألباني - الصفحة أو الرقم: 101.

<http://www.penjweny.org/article/626>

(٨)

لاویکی ئهمریکی و قهدهر

نوٲیلکی ھزار نشین:

بھسھر ھاتی لاویکی ٲھمریکیم خویندھوہ کہ دھیھوئی بازرگانی بھ مادھ سرکھر مھکانھوہ بکات، و بو ٲھم مھبھستھش دھچیت بو ھیندستان، ولھوئی کاتی لھ فرۆکھخانھی دلھی دادھبھزی، بھتھکسیھکھ دلٲیت بھبھ بو ھزار ترین ٲوتیلی ٲھم شارھ، چونکھ بیستوویھتی کھ ٲھوانھی ٲال و ویل بھو مادھیھوہ دھکھن بھزۆری لھو شوٲنھ ھزار نشینانھدا دھست دھکھون.. کابرای تھکسیش دھلی: ٲھگھر تو ٲیت خوشبیت دھتگھیھنمھ ٲوتیلیکی وا ٲھسلن حھقی خھوتنت لی وھر نھگرن!! دھلی منیش زۆر ٲیکھنیم بھقسھکھی ھات.. وتم: ٲایا شتی وا ماقوولھ؟! تھکسیھوانھکھ گوتی: نھک ھھر ٲھوہ بھلکو نانخواردنی بھیانی و نیوھرۆ و ٲیوارھشت بھ خۆرایی دھبی.. ٲھلٲیت: ٲھوھندھی تر ٲیکھنیم و سھر سام بووم و گوتم: بھراستیتھ، شتی وا ھھیھ؟ یا گالٲھم ٲی دھکھیت!! گوتی: گالٲھ ناکھم و بھراستمھ، بھلی شتی وا ھھیھ و ٲھگھر دھتھوئی دھتگھیھنم، وخت بھچاوی خۆت دھبیینیت!! منیش وتم: ٲھمھ ولاتی عھجایھباتھ.. باشھ بھ گھيھنھ.. ٲھوھندھی تر سھر سام بووم!!

ٲھوشھوہ لھترسانا خھوم لی نھکھوت:

کھ گھیشٲینھ ٲھوئی جیھکی زۆر سھیر بوو.. کۆمھلی لاوی ریشداری لی بوو، کھ چاویان ٲیمان کھوت ھاتن بھرھو ٲیرمان، و باوھشیان ٲیا کردین، و ریزیکی زۆریان لی گرتین، و منیش لھدلی خۆمدا دھمگوت: خوايھ! دھبی ٲھم ٲوتیلھ چ ٲوتیلک بیت!!

شتی وام نه‌دیووو.. ئەمه یه‌که‌مجار بوو له‌ژیانما شتی وا ببینم..
زۆر ترسم لێ نیشته.. به‌لێ کاتی ئیواره‌بوو که گه‌یشتین نانی
شه‌ویان دامی، وه‌یچ پارهیان لێ وهرنه‌گرتم هه‌روه‌ک
ته‌کسیبه‌وانه‌که بۆی باس کردم، که‌ئه‌ویش خۆی ته‌نیا فلسیکی
حه‌قی ته‌کسیه‌که‌ی لێ وهرنه‌گرتم کاتی گه‌یاندمیه‌ ئه‌و شوینه!!

ئهی خودایه! ئەمانه‌ ده‌بی چی بن؟ ئەمه‌ خه‌وه‌ یا حه‌قیقه‌ته‌؟

ئه‌وشه‌وه‌ نوستم، به‌لام چ نوستنیک.. باوه‌رتان هه‌بیت هه‌ر
له‌ژیر به‌تانیه‌که‌وه‌ زرتهی چاوم ده‌هات، زۆر ده‌ترسام، تۆ ب‌لێ
ئهمانه‌ شه‌وی ب‌م کوژن؟! ئه‌وشه‌وه‌ له‌ترسانا خه‌وم لێ نه‌که‌وت..

به‌لێ رۆژ بووه‌وه، منیش هه‌ستام له‌خه‌وی ب‌یداری و باوه‌رم
نه‌ده‌کرد رۆژم لێ بب‌یته‌وه‌و من زیندوویم، واسوپاس بۆ خوا به
زیندووپی ماومه‌ته‌وه.. و نانی به‌یانیشیان بۆه‌ینام، و به‌خۆرای
نانم خوارد..

پاش ئه‌وه‌ خه‌وم ل‌یکه‌وت حه‌قی شه‌ویشم کرده‌وه‌ تا ده‌ماوده‌می
عه‌سر خه‌وتم..

ئه‌وکاته‌ خه‌بهرم بووه‌، ته‌ماشای ده‌که‌م خواردنی نیوه‌رۆیش هات
ئه‌ویش به‌خۆرای..

ئهی خودایه! ئەمانه‌ ده‌بی چی بن؟ ئەمه‌ خه‌وه‌ یا واقیعه‌؟!!

پاش نان خواردن ل‌او‌یکی ئه‌مریکی ریش دار هات بۆ لام
وب‌اوه‌شی پیا کردم و ئەملای لای ماچ کردم، و خۆی پ‌ئ ناساندم،
که ئه‌مریکیه‌وه‌ موسولمان بووه‌، و به‌هۆی ئەم کۆمه‌له‌وه‌ که

پېيان دهلين: كومهلى ده عوهو ته بليغ.. ئيستاش من دهمهوى
له باره ئيسلامهوه بوت باس بكهم.. نه گهر پيت خوش بيت؟!

به دريژى باسى شته سه رته تا بيه كانى ئيسلام و لايه نه جوانه كانى
بو كردم.. پاشان باسى ژيانى هميشه يى دواى ئهم ژيانه و
باسى به ههشت و دوزه خى بو كردم.. و له راستيدا قسه كانى زور
كارى گهربوون له دل و دهر و ونما.. منيش پيم گوت: من چى
بكهم بو نهوى بيمه موسولمان؟

ئەویش رينموونى كردم..

منيش ههستام خوم شورى و له بهردهم كومهلى ماموستاى
ناودارى نهو و لاتهدا شايه تمانم هينا و موسولمان بووم..

هموو باوه شيان پيا كردم و لا روومه تيان دهنه به لا
رومه تمهوه، و پاش نهوى كه زانبيان من بوچى هاتووم،
وخواى بالادهست چى به نسيم كرد دهستيان به گريان كرد..
كاتى كه خوا بيه ويت دلى رووناك بكاتهوه چون ريگاكانى بو
خوش و ناماده دهكات..

بو ماوهى شمش مانگى تهواو لهو سهنتره مامهوه.. سهنته رى
نيزاموددين، لهوى فيرى به شيكى زور له نهينيه كانى ئهم نايه
هيزايه بووم.. و پاشان گهرامهوه بو نه مكريكا و ئيستنهوه ته
دهرگا و دهرگا، مالهو مال و گهرهكاو گرەك ده گهرپيم و
دهمه ويت ئهم پهيامه بگهيەنم..

دۆستان پەيامى من بۆ ھەموانە!! بەشىكى زۆر لەوانەى
موسولمانن ولەم ولاتەى ئىمەدا دەژين بەسەزمانانە ھەژارن
چۆن ئىمەى ئەمرىكى لەبارەى ئاينەكەيانەو ھىچ نازانين
باورتان ھەبى ژمارەىكى زۆر لەوانىش ئاوەھا بى ئاگان لەو
ئاينەى خۆيان.. مەبەست لە ژيانين لى ونبوو ھەر وەك لە
ئىمەش ونبووہ..

<http://binatiih.com/go/news.php?action=view&i>
[d=970](#)

شبكة الدعوة والتبليغ

(۹)

گورہی سلاواتدان

لهوكتهدا كه لهماليزيا بووم سهريكم له دكتور لهيس دا له نوسينگهكهى
خويدا، ئهويش سهيريكي ئيميلهكانى خوى كرد، و يهكى له ئيميله كانى
خويندهوهو دلى پربوو ههندى سوبحانهلالاى كرد و گوتم: ئهوه خيربوو؟
گوتهى: وهلاهى ئيميليكى سهير بوو، بوى گيرامهوه و گوتم: بى زحمهت
بينيره بو ئيميل ئهدرسهكهى منيش.. خوا پاداشتى خيرى بداتهوه بوى
ناردم، و منيش لهم رۆژانهدا باسى ئهوه ئيميله بۆ مندالهكانم دهکرد،
بهپنويستم زانى كه بلاوى بکهمهوه بۆ ئهوهى سوودهكهى بۆ ههموان بيت
ئيشائهللا .. كورتهى ئيميلهكه ئهمهيه:

خاو من ئيميلهكه دهلى: لهدم كهسيكى متمانه پيكرامهوه بيستم كه
برادريك باوكى دهرى و كوچى دوايى دهكات، برادهرهكەش خوى
باوكى خوى دهشورى، و كفى دهكات..

بهلام زور نارمحهت دهبي كه دهبينى روالهتى باوكى رهش ههنگهراوه
بهتهواوى گوراوه!!.. زور خهفتهى پندهخوات و هيچيشى لهدهست
نايهت، جگه لهدوعاى خير بو ئهم باوكهى. كه ههندى جار لهگهڵ كردهوه
چاكهكانيا كردهوهى خراپيشى دهکرد..

ئهميش دهليت لهدهوه زور پارمهوهو خهفتهتيكى زورم بو ئهم حالهى
باوكم خوارد، و هيشتا ئيمه تهرمهكهمان نهبردبوو بو گورستان
وهنهوزيكم داو خهوم ليكهوت. لهخهوهكهما ديتم كهسيكى سهر تاپاسپى
هات و فهرمووى: ئهوه باوكته؟ عهزم كرد بهلى.. رويشت بولاى
باوكم و دهستى هينا بهسهر رووى باوكمدا، ورهنگه رهشهكه گورا
بهرمنگيكى سپى نوورانى.. منيش زور بهو حاله دلخوش بووم، و له

سەرتاپا سپیکەم پرسى: قوربان ! بەرئىزىت كىتەت؟ ئەوئىش فەرموئى: بۇچ نامناسىت؟ من {محمد المصطفى} پىغەممەرى خودام، ئىمە دەبى وەفایەكمان بۇ باوكت ھەبى، باوكت ھەمىشە دەم بە سلاوات بو، ھەر ھەلىكى بۇ بىرەخسايە سلاواتى دەدا، ئەمەش وەفای ئىمەبوو بۇ ئەو لە پىش روژى قىامەتدا...!!

لەخوشىدا خەبەرم بوو ھە. بەپەلە روئىشتم سەر رووى كفنەكەى باوكم لادا، بۇ ئەوئى بزانم ئەم خەو چى بوو؟

قەسەم بەخوا چۆن لەخەوئەكەدا دىبوم ئاوەھا باوكم روالەتى نوورائى بووبوو...!!

# # #

ئىدووانى خۆم لەسەر ئەم خەو:

يەكەم، خەو لە ئىسلامدا بەلگەيەكى شەرىئى نىيەو ھەلال و ھەرامى پى دروست نابىت..

دووم، خوا زۆر لەو گەورەتر ومیھەرەبان ترە كە لەسەر ھەندى وردە گوناھ رووى عەبەدىكى خۆى رەش بىكات.. مادام ئەم عەبەدە ئىمانى بىت و خاوەن باوەر بىت. پىغەممەر صلى الله عليه وسلم خۆئىشى دەفەرموئ: خدا بۇ بەندەكانى خۆى لەدايكى جگەر گوشە بەرەحمتەرە...!!

سى ھەم، ھەلەگەرى روالەت گۆرانەكە وەك ئەو گۆرانەبى كەلەكاتى توورەبووندا، ھەندى كەس رەنگى رەش دادەگىرسى، يا كەسنىك زۆر ماندوو دەبىت ورەنگى رەش دادەگىرسى، ئەمەش بەلگە لەسەر تاوانكارى و گوناھى گەورە نىيە. چونكە زۆر كەسانى خۆئىن رىژ و زالم و تاوانكار ھەبوون روالەتئان زۆر جوان بوو، ولەكاتى مردنیشياندا نەگۆراون.

چوارەم: دەگونجى: ئەم ھالەتە بۇ ئەو مرۆقە رووى دابى، تا بەلگەيەكى مەلمووس بىت كە ئەوانەى دەمیان بە سلاواتدان پاراوە، پىغەممەرى خوا

صلی الله علیه وسلم ئاوه‌ها فریایان ده‌کەوێت.. خۆ ئاشکرایه که شفاعەتی پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم لەروژی قیامەتدا ئەوانەش دەگرێتەوه که تەنیا ئیمانیاں بووێت و بەس..

پنجەم، ناوهرۆکی ئەم خەوش هاندانه بۆ سلاواتدان و خێرو بەهرەى ئەو کاره، ئەمەش له فەرمودەى سەحیحا پیمان راگەینراوه.

شەشەم، بروابوون بەو هەوالانەش که لەدەم خەڵکییەوه پیمان دەگات، ئیلازانیکی شەریعی نییە، چونکه هەموو هەوالێک که لەغەیری قورئان و سوننەتەوه بێت واجب نایێت لەسەر خەڵکی باوهریان پێی هەبێ، چونکه هەوالەو هەوالیش هەردوو ئیحتیماله‌کەى راستبوون و پێچەوانە‌کەیشی هەبێ.. لەم هەوالەشدا که ئێمه بەدەستمان گەیشتوووه هۆگرییه‌کی تیا دەبینین بۆ سلاواتدان لەسەر پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم.

لەسەحیحی بوخاریشدا بۆمان باس دەکات: که پێغەمبەر صلی الله علیه وسلم خۆی فەرمووێت: ئەوهی سلاواتێک بدات و بئێت: "اللهم صل علی محمد و علی آل محمد" خواو فریشتەکان ده جار سلاوات لەو‌کەسه دەدەنەوه، ئەلبەت سلاوات لەلایەن خواوه ناردنی رحمەته، و لەلایەن فریشتەکانیشەوه داواکردنی رحمەتی خودایه. کهوابوو با ئێمەش دەمان بە سلاوات پاراوبکەین و هەر هەلیکمان بۆ هەلکەوت بەزایه‌ی نەدەین و بئێن: "اللهم صل علی محمد و علی آل محمد".

<http://www.penjweny.org/all-category/english-section>

(١٠)

مأمۆستا و دراوسیکه‌ی

چیرۆکی

کۆمه‌لایه‌تییه و له‌عیرا قدا رووی داوه

ماموستا دەلى:

بەرۆزا توانام نەبوو دەرز بەمندالەکانم بلنم چونکە لە قوتابخانەى ناوەندیدا بەیانیان چوار دەرزم ھەبوو، ئیوارانیش چواردەرزى ترم دەگوتەو، شىوان کە دەھاتمەو شەکتە و ماندوو بووم، دواى نانى شىوانیش دەرزی قورئانم بەمندالەکانم دەگوتەو، و رەوشتى ئیسلامى و ئیسلام ناسیم پى دەگوتن، دەبوا خەمى مندالەکانى خۆیشم بخۆم چونکە گەورەترین سامانى مرۆف مندالەکانیەتى...

شەوانە کە دنیا کش ومات دەبوو، دەرۆیشتەمە باخچە بچکۆلانەکەى حەوشەى خۆمانەو و بەھیواشی قورانم دەخویند، ناھەقم نەبوو، چونکە ھەر وەك لەشم پىویستی بەخۆراک ھەبوو، گیان و رۆحیشم پىویستی بەخۆراک ھەبوو، باشترین خۆراکی گیانیش قورئانە، گەر بە ھۆش و گۆش و بیدارى و بیرکردنەو ھەبى.

خانوەکەى تەنیشتمان خانووی کرى بوو، کرىچییەکەى پىشوو تازە چۆلى کردبوو.. مالىکی تری تیهاتبوو، بەپىچەوانەى ئەوہى پىشوو ئەمان ھەمیشە قرە و ھەرا و بەزمیان بوو، شەرو فەرتەنە و جنیودان، و چەقەنە لیدان، و گۆرانى وتن پىشەیان بوو..

سى چوار مندالى وردیشى ھەبوو، بەزەبیم بەو مندالانەدا دەھاتمەو دلم بۆیان دەسوتا، چونکە ئەگەر ئەو مندالانە لەو کەش و ھەوايەدا گەورەبین چۆن رى راست بپنکن؟ ئەو باب و داکیان بى، کى پەروەردەیان بکات؟ چۆن پەروەردە بین و

دوو قسهی خیر به گوئیاندا بچیت؟ کئی دهستیان بگری ورهوشتی بهرزیان فیڤر بکات؟! ئهوه حالی مال و نهوش رهوشتی دانیشتوانی بوو!!

رۆژی برادهریکی خوشهویستم هات بومالمان و لهبردهرگا دراوسیکهی بینی بوو، بویه پاش سهلام کردن و چون وچاکی بههردوو چهپۆک مالی بهسهر خویدا و گوتی: ههی هاوار!! ئهوه فلانهکس بووته دراوسیتان؟! گوتم: بۆچ؟ چیهتی؟

گوتی: جا چی نهییت! لهوگرهکهی نهولاخهکیکی زور دلیان لئی زویر بووبو، خوا بهزهیی پیااندا بینهوه، زور دهرسم ژیانتان لی تال بکات!!

گوتم: برا! چ دهسهلاتیکمان هیه؟! خو ناشکوری نهبی لهواناماندا نییه بهخاوهن خانوه که بلین: بابیه! ئهوه کری خانوهکهی و بههموو کهی مهده!! ئهویش ههرکس کری بداتی پیی دهدا.. خوا توانای خو گرتنمان بداتی، و بتوانین موسلمانانه لهتهکیاندا رهفتار بکهین، چونکه مافی دراوسی بهسهر دراوسیوه زور گهورهو گرانه!! ئهوته پیغممهری پیشهوامان صلی الله علیه وسلم فرموویتهتی: " وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، وَاللَّهِ لَا يُؤْمِنُ، قِيلَ: وَمَنْ؟ يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ: الَّذِي لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقِهِ".⁽¹⁾ سویند بهخوا ئیمانی تهواوی نابی - سی جار - عهرزیان کرد: کئی؟ ئهی پیغممهری خوا! فرمووی: ئهوهی دراوسیکهی له شهرو خراپهی ئهمین نهبی، واته: نازاری دراوسیکهی بدات.

دوو ههفته بهسهر هاتنی ماله دراوسیکهماندا تپهریبوو، شهویک وهک عادهتی خوم لهکاتی دنیا نارام بووندا لههوشه

بچکۆلانهکهی خۆماندا دهستم بهقورئان خویندن کرد.. بهدل و گیان لهتهکیا دهژيام، و بیرم لیدهکردهوه، وههموو هوشم لای واتای نایهتهکان بوو، بهتایبهت که گهیشتمه کوتایی سورهتی ئهلحهشر، که خوا رووی فهرمایشتی لهئیمانداران دهکات ودهفهرموی: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا! اتَّقُوا اللَّهَ، وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَدِ، وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ، وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ، أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ، لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ، أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ) (1) نهی خاوهن باوهرا! لهخوا بترسن، خوتان لهگونهه بپاریزن، ههرکهس تهماشای کردهوهی خوی بکات و بزانی چی لهپیش خویهوه ناردووو بو سبهینی و روژی قیامهتی؟ لهخوا بترسن و پاریزکاربن، بیگومان خوا ئاگای لهکردارو رهفتارتانه! وهک ئهوانه مهبن که پشتیان کردوته بهرنامهکهی خوا و خویان لهبیر خویان بردوتهوه و خوایش خویانی لهبیر بردونهتهوه!! ئهوانه کوومهلی فاسقانن. بهههشتیهکان و جهههنهمیهکان وهک یهک نابن، ئهوانهی بهههشتین سهرفراز و براوهن..

کاتی ئهم نایهتانهم دهخویندهوه ههستم به بهرهکهتیک دهکرد باریوته سهر دلم دوو پاتم کردنهوه، جاریکی دی خویندنهوه. له خویندنهوهیاندا زور بهشهوق وزهوق بووم، وام ههست دهکرد خوا بهو ههموو گهورهیی خویهوه لهتهک منا ددهوی و قسه بو من دهکات، و ئهم فهرمانهم بهسهر دهدات.. له دواين جاری خویندنهوهکهمدا گویم له پرمهی گریانی بوو، کهمی بیدهنگ بووم، ههستم کرد لهپهناي دیواری دراوسیکهمانهوه دیت!!

منیش پیم سهر بوو، لهم نیوه شهوهدا و لهوجیگهیهدا بوچ دهبی بگری؟! سهریکم بهرزکردهوه دیتم پیاوهکهی هاوسیمان وهستاوه، کهچاوی بهمن کهوت هندی مهعزهرتی هینایهوهو داوای لی بوردنی کرد وگوتی: داوای لیبوردن دهکم کهمن لیرهدا وهستاوم و نیجازهم لهتو وهرنهگرتووه!! بهلام من بهم حالهی خومهوه رووم نهبوو داوای نیزنت لی بکم و زور هزیشم له قورئان خویندنهکهی تویه!! بویه خوم بو نهگیرا لیرهدا وهستام و گویم لیگرتی!! لهراستیدا نهوه ماوهی دوو ههفتهیه که نیمه هاتووینهته دراوسیتانهوه ههموو شهوی که قورئان دهخوینی من دیم و دههستم و لیرهوه گویت لیدهگرم.. منعم مهکه، زور تامهزرۆم، که گویم له خویندنی قورئانهکهت دهبی دلم روون دهبیتهوه بهههموو قهوارهمهوه لهزهرتی لی دهچیزم، دهروونم ئارام دهبیته، وا دهزانم شتیکی زور بایهخدارم لی وون بووه و نیستا دۆزیومهتهوه!!

منیش هندی دلخوشیم دایهوه و گوتم: براگیان! من بهم کارهی تو زور دلخوش و شادمانم و تاوانیکت نهکردوه تا مهعزهرت بینیتهوه، نیستاش فهرموو با کهمی پیکهوه دا بنیشین و دوو قسه بکهین..

گوتی: جا من چون رووم هیهه بیم بو لای تو دا بنیشم؟! منیک بهم ههموو گوناههوه و توش...!

قسهکهم پی بری وگوتم: برا! خوا لهگوناهمان خوش بیته، تو زور بهریزتری لای خوا، تکات لی دهکم بهجۆریکی سهر بیر مهکهروهه، من برا بچووک و تو برا گهورهیت، فهرموو باکهمی

پښکوهه دابنیشین.. پاش ئهوه که زور ههته ریم کرد هات و
پښکوهه دانیشترین..

گوتی: ماموستا! من زور گویم لهقورئان بووه، بهلام هه رگیز
بهه جوړه لهدلما کاریکه نه بووه، ئهوه هوئی چیه؟

۲

گوتم: قهدهری خوا و ابووه ئهه خویندنهوهیهی منت پی خوش
بی، دهنه قورئان ههه قورئانه..

گوتی: راسته قورئان ههه قورئانه، بهلام و ایزانم ئهه قورئانهی
بهدل بخوینریتهوه بهدل و دهروونهوه دهنیشیت، و ئهوهش بهبی
ناگا و سهرزارهکی بخوینریته بهپهناهی گویدا تپیهر دهبیت
وناچیته ناو دلهوه..!!

گوتم: تو لوتفت ههیه، دهنه من وانیم.. بهلام واقیعنه ئهه
کهسهی قورئان دهخوینریتهوه ئهگره وای بخوینریتهوه کهبو خوی
هاتوته خوار، وخوا بهه ههموو گهورهیی و دهسهلاتهی خویرهوه
قسه لهگهله ئهوا دهکات، بیگومان لهدل ودهرووندا کاریکه
دهبی..

پاش ماوهیهک قسهکردن گوتی: ماموستا! ئهوه بوچ خوا
جهههننهمی دروست کردوه؟

گوتم: براگیان! خوا نیعمهتیکی زوری به ئیمه بهخشیوه، و
چاکهیهکی بی ژمارهه لهتهکدا کردوین، کهچی ئیمهش سپلهه
پی نهزانین، خوا فهرمانمان پیدهکات: فلان کار بکهین،
ئهنجامی نادهین، یا شتیکیان لی قهدهغه دهکات، دهلین: له داخی

تۆ ئهيكهين!! ئايا ئيمه ئهوهنده سهههنه لاسار بين جيى خوى
نييه جهههنههممان بۆ ساز بكات؟!

گوته: بهري وهلا.. بهلام كى راي دهكهوى بلى: خوايه!
لهداخى تۆ فلان عيبادهت ناكهم و فلانه گوناھ دهكهم!

گوتم: بر! ئهوانه ئهگهر بهدهم وا نهلين، كردهوهكانيان ئهوه
دهگهيهنى..

گوته: قسهكهت بهجييه، بهلام حز دهكهم ههنديكم لهو ناز و
نيعمهتانهى خوا بۆ باس بكهيت..

گوتم: بهسهر چاو!!.. كاكه گيان! هر لهوكاتهوه كه ئيمه
تنوكى ئاوين ولهناو منداالدا نا جيگير دهبين تا ديينه دنياوه، تا
لهدنياش دهرئهچين لوتقى خواييمان لهتهكدايه، چاوديرمان دهكات
بۆنمونه:

رام كردنى دايك:

خوا لهجوانترين شيوهدا دروستمان دهكات و وينهمان دهكيشى و
گيانمان بهبهررا دهكات، بۆ ئهوهى لهناو منداالدا بتوانين بژين
بهبورييهك پهيوهندي داوين بهدايكمانهوه، تا لهريگهى ئهوه
بورييهوه بتوانين خواردن بخوين، چونكه هيشتا دهم
وگهروومان نهكراوتهوه و ناگونجيين بۆ بهكارهينان، لهگهلا
ئهوهدا كه خواردنمان بههوى خويناى دايكمانهويه كهچى
دايكمان پينان خوشه، تهنيا بۆ ئهوهى ئيمه بژين و نارمحمت
نهبين.. خوا ئاوهها دايكمانى بۆ رام كردووين!!

كاتى ديينه دنياوه لهو كاتى ژانى بوونهدا دايكمان دهكهويته
گيانهلا، ئهوهند نازارى پى دهكات، كهچى پى خوشه چونكه

ئىمه بەدیدیین.. لەگەڵ ئەو هەدا کە دایکمان بەرۆزا ماندوو دەبێ،
 و ئیش و کار شەكەتی دەکات، لەوانەیه لەپەنایا دەهۆل لێ
 بدری خەبەری نەبیتەوه، کەچی لەگەڵ ئىمه نوزەهیهکمان
 لێوهبێ لەو خەوه خوشەى را دەپەڕی و هەزار جاریش خۆی
 دەکات بەقوربان و بەساقەمان و مەمکەى دەنیتە دەمان و
 شیرمان دەداتى، خەو لەخۆى دەزڕینی، تەنیا بۆ ئەوهى ئىمه له
 نارمەتیدا نەبین..

هەروەها لوتفی خوا ئەوەند زۆره لەتەکماندا – دایکمانى ئاوهها
 بۆ رام کردووين- ئەگەر پەنجەیهکمان گەرم بێ ئارامى لێ هەل
 دەگیرى و هەزاران جار دەپارێتەوهو خەمى لێ دیت و ژيانى لێ
 تال دەبیت، و خۆى بەدەورماندا دەگیرى تا چاک دەبینەوه، و
 هەروەها بێ ئەوهى قیز و بیزمان لێ بکاتەوه پاکمان دەکاتەوهو
 پەڕۆکانمان دەشۆرى!!

کاکە گیان!! خوا ئەم هەمو لوتفەى لەتەکا کردووين، و دایکمانى
 ئاوهها بۆ رام کردووين، ئەم هەموو زەحمەتەمان لەگەڵ
 دەکیشى بێ ئەوهى حەز بکات بمرین و لەدەستمان رزگارى
 بێ. بۆیه پێغەمەرى خوا صلى الله عليه وسلم فەرموویەتى:
 (عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ جَاهِمَةَ السَّلْمِيِّ أَنَّ جَاهِمَةَ جَاءَتْ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَرَدْتُ أَنْ أَعْزُوَ، وَقَدْ جُنْتُ
 أَسْتَشِيرُكَ، فَقَالَ: هَلْ لَكَ مِنْ أُمَّ؟ قَالَ: نَعَمْ. قَالَ: فَالْزَمِيهَا، فَإِنَّ
 الْجَنَّةَ تَحْتَ رِجْلِهَا.)⁽¹⁾ بەهەشت له ژیرپى دایکاندايه. جاهیمة
 هات بۆلای پێغەمەر صلى الله عليه وسلم و گوتى: قوربان!
 دەمەوى بچم بۆ غەزا، هاتوم پرست پى بکەم. فەرمووی:
 دایکت هەیه؟ گوتى: بەلى. فەرمووی: لى دوورمەکەوه،
 بێگومان بەهەشت لەژیر هەردوو پى دایه.

گوتى: مامۇستا ئەم باسەى تۆ وای لىکردم ھەست بەگھورھىي
پلھو پايھى دايك بکھم، بەراستى مافى زۆرە بەسەرمانھوھ،
لەر استيدا تا ئىستا نەمدەزانى ئەوھند قەرزارى دايکين!!

گوتى: ئەمە كھمىك بوو لەو زھمەتانھى دايك لەتھك مندالى
خویا دەيکىشى.. باسەرىك لەباوکىش بدھين..

رام بوونى باوك:

بەلى، بىرام! خوا ئەوھندە لوتقى زۆرە لەتھکمانا نازانين چۆن
باسى بکھين.. بەو جۆرە دايکمانى بۆ رام کردووين، و
باوکىشمانى زياتر بۆ رام کردووين..

ئەوھتە ھەر لەبەيانى تا ئىوارە زھمەت دەکىشى و عارھق
دەريژى و نانمان بۆ پھيدا دەکات.. لەرىي نان پھيدا کردنا خۆى
ماندوو دەکات، ئازار دەچىژى، شھو نخونى دەکات،
ئىسراھت لەخۆى تال دەکات.. ھەموو ئەم زھمەتانە دەکىشى
بۆ ئەوھى ئىمە بەخۆشى بژين، وا دەبى بەئاسانى كارى دەست
ناکھوى، خۆى دەخاتە مەترسيھوھ، وادەبى دەستى ئەم وئھو
دەبىرى و رووزەردى بەسەرخویا دىنى، وا دەبى لەرىيھكى
ھەرامھوھ کاردەکات، وادەبى خۆى بە کوشت دەدات، يا دەبىتھ
کوتھكى دەستى زالمىك و لەپىناوى تاغوتتا خۆى بەکوشت
دەدات و دەچىتھ ئاگرى جھەننەمھوھ، ئەگەر لىي دەپرسى: بۆچ
كارى وادەكھىت؟ دەلى ئاخر مندالھکانم!!

بەلى، خوا باوکىشى ئاوا بۆ رام کردووين، بەوجۆرە ھەولمان
بۆ دەدات، و خۆى سەخلەت دەکات، تا نانمان بۆ پھيدا بکات، و
برىسى و رھش و رووت نھين..

باوك ودايك ئەم ھەموو زەحمەتەمان بۆ دەكيشن ئەم ھەموو رەنجەمان لەگەڵ دەدەن بۆیە خوای بەلادەست دەفەرموئ: (فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ، وَلَا تَنْهَرُهُمَا، وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا)^(۱) ھەرگیز لەو لەامی قسەیاندا پێیان نەلین: ئۆف!! و روویان لێ تال نەكەن و بەروویاندا ھەل نەشاخینەو.

ھەروەھا پێغەمەری خوێستمان صلی اللہ علیہ وسلم باسی گوناھە گەورەکانمان بۆ دەکات، ئەو گوناھانەیی کردووی موسلمان لەناو دەبەن، یەکیکیان ئازاردانی دلی دایک و باوکە، ئەو تە دەفەرموئ پێتان بلیم گەورەترین گوناھە گەورە چییە؟ گوتیان بەلێ، ئەی پێغەمەری خوا، فەرمووی: ھاوھل بۆ خوا دانان لە پەرستنا و ئازاردانی دلی دایک و باوک. (عَنْ أَبِي بَكْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِكَبِيرِ الْكِبَائِرِ؟ قَالُوا: بَلَى، يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ: الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ.)^(۱)

گۆتم: تا نوتفەین وپاشان کۆرپەلە و ئینجا ساواین ئاوەھا خودا دایکمانی بۆ رام کردوین و خزمەتمان دەکات، کاتی گەورەتر دەبین خوا ئاوەھا باوکمان بۆ رام دەکات تا نان و بەرگ و جێمان بۆ پەیدا بکات و بمان ژییەنێ.

رام بوونی بوونەوەر:

زیاد لەمانە خوا ھەموو ئەم بوونەوەرە بۆ ئیمە رام کردووە تا ئیمە بتوانین بەباشی بژین..

گۆتی: چۆن؟

گۆتم: خۆر و مانگ و زەوی، و شەو و رۆژ و ئاو و ھەوا و رووھک و کەژو کێو و چاوگەو دەریاو..تاد.

گوٽى: نهڪرى زياتر روونى بڪهٽهوه؟..

خوڙ:

گوٽم: بؤچ نا.. براى بهريز! ههروهڪ خوٽ دهزاني زانايان دهلين: خوڙ نزيكهى نهوهو سئى مليون ميل لهئيمهوه دوره، لهگهل نهوهو وهك راديوكان باسى دهكهن سهد و پهجا كهس له ولاتى هيندا به هوى گرهى گهراوه گيانيان لهدهست داوه و مردوون. دارستانىكى گهوره لهولاتى جهزائيردا گهراى خوڙ سووتاندى، نهگهر نهه خوڙهى خوڙمان بيست مليون ميل لهئيمهوه نزيڪتر بوايه سهر زهوى چى بهسهر دههات؟!

گوٽى: هه مووى دهسووتا و خهلهكهش بهجائى لهناو دهچوون، و نهگهر له بياتى نهوهو و سئى مليون ميل سهد و سيانزه مليون ميل دور بوايه سهر زهوى چى بهسهر دههات؟

گوٽى: نازانم بلئم چى؟ بهلام نئستا كه نهوهو و سئى مليون ميل ليئمانهوه دوره لاي باكوور و باشوورى زهوى بووته سههول بهنان، بهستهلهكى باكوور و باشوورى پئك هئناوه، نهگهر بيست مليون ميلى تر دور بوايه حهتمهن بهشى زورى سهرزهوئيش دهى بهست و دهبووه سههول و بهستهلهك و ژيانى تيا زهحمهت دهبوو..

گوٽم: دهى دور بوونى خوڙ لهوجئ ديارىكراوهى خوئيدا و بهو ئهندازه ديارى كراوه لهبهر ژيانى ئيمه نهبئى لهبهر چى تره؟! بهلئى، خوا نهه خوڙهى ئاوهها بؤ رام كردووين و لهو خولگه ديارى كراوهيا دايئاوه، تا سوودمان پئ بگهيهئى، نه زور نزيك بئ ليئمانهوه تا بسووتئين، و نهزور دوريش بئ تا سهرما رهقمان بڪاتهوه!!

مانگ:

ههروهها مانگ نزيكهی دوو سهد و چل ههزار ميل لهئيمهوه
دووره، ئهگهر نيوهی ئهوه دوور بوایه ههموو سهه زهوی
دهبوه ئاو و ئهندازهیهکی زورکهه نهبی وشکانیمان دهست
ندههکهوت، خو ئهگهر دوو ئهوهنده لیمانوه دوور بوایه
لاگویلی ئاوی شیرینمان دهست ندههکهوت بیخوینهوه!!

گوتهی: بوچ؟

گوتم: ئهی لهبیرت چووتهوه که ههکشان وداکشان (المد
والجزر)ی ئاوی دهرياکان بههوی هیزی کيشندهی مانگهوهیه؟
ئيسئا دهزانی خوا چون مانگی بو رام کردووين چ جای جوانی
و رووناکییهکهی ئهه هاوکيشه گرنگهشی بو دروستکردوين
لهئاوی دهرياو چاوگه کاند!!!

گوتهی: بهراستی ئيمه کاتی خوی ئهه مهسهله زانيارپانهمان له
مهکتهبا خویندووه بهلام ههه گيز ئاوهها نهبوته هوی
دامهزراندنی باوهه بهخوا و سوپاسگوزاری کردنی لهسهه ئهه
ههموو نيعمهته گهورانهی که بهئيمهی مروقی بهخشیوه!!

سوورانهوی زهوی:

یهکیکی تر له نيعمهتهکانی خوا سوورانهوی زهوییه بهدهوری
خویدا و دروسبونی شهو ورۆژه، ئهگهر تیزی سوورانهوی
زهوی دو ئهوهندهی ئيسئای بوایه، دهزانی شهومان شهش
سهعات ورۆزیشمان شهش سهعات دهبوو، ئهگهر نيو ئهوهندهی
ئيسئا سوورانهوهکهی تيز بوایه لهبیاتی بیست و چوار سهعات

شهو و روژمان چل و ههشت سعات دهبوو، بهروژا ههموو
شتتیکمان دهسووتا و ئهوهشی بمایهتهوه لهشهوا سهوما دهپیرد!!

کهژ وکیوهکان:

لهکاتی سوورانوهی زهویدا ئهگهر ئهو کیوانه لهنگهری
زهویان نهگرتایه، ههر چی لهسه زهویدا ههبوو پهت و بلاو
دهبووه، و لهنگهری زهوی تیک دهچوو!!

پهرده ههواپی:

ههروهها ئهو پهرده ههواپییهی که بهدهوری زهویدا ههیه تو
دهزانی خوا بو کردووینهته چ پاریزهریکی بههیز تا
لهمهترسی گری ئهو نیازکانهی دهکشین و دهکونه سه زهوی
بمان پاریزن!!

ئوکسجین:

ئهو پهرده ههواپییهی بهدهوری زهویدا ههیه ههروهک دهزانی
ریژهیهکی دیاری کراوی بو ئهوهیه ئیمهی ئادهمیزاد و ئاژهل و
پهلهوهرهکانی پی بژی، ئهو بره ههواپهش پی دهگوتری:
ئوکسجین، ریژهی ئهم ئوکسجینه لههوادا نزیکه بیست و یهک
له سهده، لهو روژوه ئادهمیزاد لهسه ئهم زهوییه دهژی تا
ئیسناش ههر لی ههلهمژی، جگه لهو ههموو گیاندار و
بالندانهی تر، کهچی تا ئیستا کهم نهبووه و نهگوراوه!! لهگهل
ئهوهدا ئهم ههواپه لهههناسه دانوهدا دهبیته گازیکی کوشنده،
کهپی دهگوتری: دووم ئوکسیدی کاربون!! روژیک ئهوه
هاتوه به خهیالماندا کهپرسین: چون ئهم ریژهیه نهگوراو
نهبووه زههریکی کوشنده!؟

گوتی: ئەوی راستی بی من بیرم لەم شتانە نەکردۆتەو!!
گوتم: نەك هەر تۆ بەلكو بەشی هەرە زۆری خەلكی سەرنجیان
نەداوە، تا هەست بەو نیعمەتە گەورەییە خوا بکەن!!

هەر وەك دەزانی بە هەلمژینی ئوكسجین ئیمەى ئادەمیزاد و
ئازەل و بالەندە دەژین، وە گژو گیا و روەك و درەختیش بە
دووهم ئوكسیدی کاربۆن دەژین، ئوكسجین بۆ ئەوان ژەهریکی
کوشندەییە، بۆیە ئەوان خۆیانی لى رزگار دەکەن و بۆ ئیمەى
دەنیرن و ئیمەش بەدیاری لنیان وەر دەگرین، و ئیمەش خۆمان
لە دووهم ئوكسیدی کاربۆن رزگار دەکەین و بەدیاری بۆ
ئەوانی دەنیرین تا پێی بژین.. بەم جۆرە ریزەى ئوكسژینەكە
بە پارێزراوی دەمێنیتەو و لە چەپەل بوون رزگاری دەبێ، و
هەردوو لایش لە ژەهری کوشندە رزگاریان دەبیت، و بۆ
هەردوولاش دەبیتە مایەى ژیان!! خوا ئەم ئال و گۆرەى
دروست کردوو، و ئاوها ئوكسژینی بۆ ئیمە رام کردوو و تا
ئیمە بتوانین بژین!!

ئەم ئوكسژینەى باسماں کرد كە ریزەكەى لەناو هەوادا 21%
خۆى دەسووتی و یارمەتى سوتاندنیش دەدات، بەلام نایتروژین
ناسووتی و یارمەتى سوتانیش نادات، دەى ئەگەر لەجیاتى ئەو
21% ریزەى ئوكسجین 78% حەفتاو هەشت لە سەد بوایە
بەیهك گری شقارتە هەموو دنیا دەسووتا!!

ئایا دیاریکردنى گازەكان بەم ریزەییە بۆ ئەو نەییە كەئیمە
بتوانین لەم سەر زەویەدا بژین؟! ئایا ئەمە رام کردنى
بوونەوەر نەییە بۆ ئیمە؟

گوتی: بهرئ وهللا، بهراستی نيعمهتی خوا زورن با نيعمهتی
ژیری و هوش و بینین و بیستن و... تاد بوهستن!!

گوتم: نیستا بۆت روون بووه وه کهچۆن خوا باوک و دایک و
ناسمان و زهوی و ههموو بوونهوهری بۆ نئیمه رام کردووه؟!
ههروهک خوی فهرموویهتی: (وَسَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ، وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ، إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ) (النحل/۱۲) خوا شهو و روژ و خور و مانگی
رام(مسخر) کردووه بۆتان، وه بهفهرمانی ئەو ئەستیرهکانیش
رام کراون، بیگومان لهرام کردنی ئەواندا چهندهها نیشانه و
رینموونی ههیه بۆ ئەوانه‌ی هوشیان هه‌بی و ژیریان
به‌کاربینن!!

وه ههروهها فهرموویهتی: (وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ) (الجماعه/۱۳) خوا
له‌لایهن خویهوه هه‌رچی وا له‌ناسمان و زهویدا بۆ نئوهی رام
کردووه!! بیگومان لهو رام کردنه‌دا نیشانه گه‌لی بۆ گه‌وره‌یی
و دهسه‌لاتی خوا هه‌یه بۆ قه‌ومێک بیربکه‌نه‌وه.

خوایه‌ک بهو ههموو دهسه‌لات و تواناییه‌وه ئەهه‌ند ریزی له
نئیمه‌ی ئاده‌میزاد گرتبئ، وه سه‌رانسه‌ری ئەم بوونه‌وه‌ره‌ی بۆ
نئیمه‌ رام کردبئ، و ئەم ههموو نيعمه‌تانه‌ی پیمان دابئ، و ئەو
ههموو چاکانه‌ی له‌گه‌لمانا کردبئ، داوای کاریکمان لئ بکات و
بلئین: نایکه‌ین؟! وه شتی‌کمان لئ قه‌ده‌غه بکات و داوامان لئ
بکات نه‌یکه‌ین، بلئین: له‌ داخی تو نئیکه‌ین؟! موسته‌حه‌قی
ئوه‌نین ئەو جه‌ه‌هنه‌مه‌مان بۆ بسازینی!!

گوتی: بهرئ وهللا، بهراستی ئیمه بهرامبهر پهروهردگارمان کهمتهر خهمین، ئیستا من گهیشتمه ئهو قهناعهته که سهگ له ئیمه زور به ئهمهکتره، ئهوهته ئهگهر یهکنیک پارچه نانیکی پی بدات، تائیواره به دهوریا دیت و کلکه لهقیی بو دهکات و دهیهویت بهوه سوپاسگوزاری بکات و به ئهمهکی خوی بو پیشان بدات!!

ئینجا ههناسیهکی ههکنیشاو گوتی: ماموستا! دهبی خوا تهوبهو پهشیمانمان لی وهر بگری؟!

گوتم: برای خوم! دهرگای تهوبه ئاوه لایهو خوا قاپی پهشیمان بوونهوی دانهخستوه، ئهوهته دهفرموئ (قُلْ: يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ! لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.)⁽¹⁾ بلئ: ئهی بهندهکانی خوم! ئهی ئهوانهی لهسنوورهکانی خوا تیپهریون وستهمیان له خویان کردوه و فرمانی خویان پشت گوئ خستوه، لهرحمهتی خوا هیوا براو(مهئوس)مهبن، بیگومان خوا لهههموو گوناھیک خوش دهبی، بهراستی ئهو لیبوردهو دلوقانه..

تهنیا گوناھئ لی بوردنی نهبی هاوئل پهیدا کردنه بو خوا، کهسئیک هاوئل بو خوا دابنی و شتیکی تر جگه لهخوا بیهرستی و بی توبه لهسهر ئهوحاله بمرئ ئهوه لی بوردنی بو نییه، دهنه ههر گوناھیکی تری کردبی، و باوهری بهخوا ههبووی، و تهوبهشی نهکردبی، ئهوهی خوا خوی بییهویت لهگوناھی خوش دهبی، (إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ)⁽¹⁾.

وه ههروهها خوا خوى دهفرموى: (وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ، ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا)⁽¹⁾ نهوهى کردهوى خراپه بکات، یاستهم لهخوى بکات، پاشان داواى لى بوردن لهخوا بکات، خوا رهحمى پیدهکات و لى خوش دهبى.. ههروهها لهبارهى رحم و لى بوردهى خواوه پیغمهر صلى الله عليه وسلم نموونهیهکی بو باس کردوین و فرموویهتى: (اللَّهُ أَشَدُّ فَرَحًا بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ، حِينَ يَتُوبُ إِلَيْهِ، مِنْ أَحَدِكُمْ كَانَ عَلَى رَاحِلَتِهِ بِأَرْضِ فَلَاةٍ، فَأَنْفَلَتْ مِنْهُ وَعَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ، فَأَيْسَ مِنْهَا فَاتَى شَجْرَةً فَاضْطَجَعَ فِي ظِلِّهَا، قَدْ أَيْسَ مِنْ رَاحِلَتِهِ فَبَيْنَا هُوَ كَذَلِكَ، إِذَا هُوَ بِهَا قَائِمَةٌ عِنْدَهُ، فَاخَذَ بِخَطَامِهَا، ثُمَّ قَالَ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ: اللَّهُمَّ! أَنْتَ عَبْدِي وَأَنَا رَبُّكَ، أَخْطَأُ مِنْ شِدَّةِ الْفَرَحِ.)⁽¹⁾

پیاویک بهخوى و نهسپهکهیهوه لهکاروانییهکدا به دهشت و بیابانیکدا دهروات، ریگیهکی زور دهبریت و ماندوو دهبى، دهلى: باخوم کهمى پشوو بدهم و نهسپهکهیش کهمى بلهوهبریت. نهسپه کهى بهرهلا دهکات و خویشى لهبن درهختیکا سهر وهنوزیک دهشکینى، کهخهبرى دهبیتهوه و لآخ دیار نییه، ههموو خواردن و خواردنهویشى بهسهر نهسپهکهویه، نهوهند دهگهرى بهشوینیا تا تهواو ماندوو دهبى، لهنهسپهکهى هیواپراو دهبى، و دهچيته سیبهرى درهختیکهوه و رادهکشى، بهونیازه خوى لى بکهوى و بمرى. کهخهبرى دهبیتهوه نهسپهکه بهههموو بارو بنهیهوه بهسهر سهریهوه وهستاوه، لغاوهکهى دهگریت و سوپاسى خوا دهکات، لهتاو خوشى خوى زمانى ههله دهکات و لهجیاتى نهوهى بلئى خوایه! توخواى منى و من عهبدى تو، دهلى: خوایه! تو عهبدى منى و من خواى تو!

ئەو ئىنسانە چەند بەگەرانهوئى ئەسپەكەئى شادمانە، خوا بە تەوبەئى عەبدى خۆئى شادمانترە!!

پاش ئەو گوتم: دەزانى بۆچ خوا شادمان دەبى؟

گوتى: نەخىر..

گوتم: تەنيا لەبەر ئەوئى ئىمە بەئاگرى دۆزەخ نەسووتىين، دەنا خوا هېچ پىويستىيەكى بەئىمە نىيە.

گوتى: بەراستى خوا بەرەحمە!!

گوتم: با مژدەئىەكى خۆشترت بەمى..

گوتى: فەرموو..

گوتم: رەحمى خوا بى سنوورە، و بى ئەندازەش لىبور دەئىە، ئەوئەتە باسى ئەوانە دەكات كە هاوار لە غەيرى خوا دەكەن و ئىنسان بەناھەق دەكوژن و زىنا دەكەن ئەوانە لە روژى قىامەتا تۆلەيان لى دەسەنرى، و سزايەكى سەختيان دەدرىت، و بە زەللىلى لە دۆزەمخدا دەمىننەو، مەگەر ئەوئى تۆبە بكات و ئىمان بىنى و كردهوئى چاكە بكات، ئەوانە خوا خراپەو گوناهەكانيان بۆ دەگوئى بەچاكە:" وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ، وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ، وَلَا يَزْنُونَ، وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا، يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا، إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا، فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ، وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا"⁽¹⁾. خوا لى بور دەو دلوقانە.

گوتى: بەراستى حەقى مژدانەت هەئىە، مزگىنى هەروا دەبى!! جگە لەو كە خوا دەئى بەخشى گوناهەكانىشى بۆ دەگوئىت بە

چاڪه!! بهه..بهه!! مامۆستا گيان! به يارمهتي خۆت، من تا مال
خۆمان دهچم و ديمهوه..
گوتم: فهرموو..فهرموو..

# # #

پاش ماوهيهك گهرايهوه گوتي: مامۆستا! خۆم پاك شۆردووه و
دهستتويزم گرتووه، ههروهك دهبيني جل و بهرگهكانيشم
گۆريوه!!

گوتم: برا! وادياره پيش نهوهي جل و بهرگهكانت بگۆريت دل
و دهروونت گۆريوه!!

گوتي: نهوش خوا دهزاني.. بهلام نيازم وايه نهگهر خوا ليم
وهبرگري. مامۆستا! تو بهشاهيد به: برياربي جاريكي تر
نهگهريمهوه سهر گوناهاهكاني لهوهپيشم!! ئينجا دهستي بهرز
كردهوه و به پارانهوهوهو دم بهگريانهوه دهيگوت: خوايه!
خۆت ئاگاداري بهكۆلي گوناھ و تاوانهوه بۆلای تو گهرامهوه،
پهنام به قاپي رحمهتت هيناوه، تۆيش پهنام بده و ليم خۆش ببه،
و تهنيا تو دهتواني لهگوناهاهكانهم خۆش ببیت، دهركاي
ميهرهباني خۆتم لي دامهخه!!

منيش پيروزيبايم پيگوت، وخۆشحالي خۆم بهو ههنگاوه
پيروزي دهبري..

ماوهيهكي تر دانيشتين و قسهي زۆرمان كرد، تا له بولند گۆي
مزگهوتهكانهوه دهنگي نهلاهو نهكبه بهرز بووهوه، ههستاي
دوو ركات تۆيزي بهيانيمان به جهماعهت دابهست، له ركاتي
يهكهدا پاش خويندني سورهتي فاتيجه چند نايهتتكم له

سوره‌تی (الزمر) خویند، که له‌باره‌ی لی بورده‌یهوه خوا ده‌فرموی: "قُلْ: يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ! لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا، إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ، وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ، وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ، أَن تَقُولَ نَفْسٌ: يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَطْتُ فِي جَنبِ اللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ السَّآخِرِينَ، أَوْ تَقُولَ: لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ، أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ: لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ!"(۱).

واته: بلی: ئەه‌ی عه‌بدانی من! ئەه‌ی ئەوانه‌ی سته‌میان له‌خویان کردوو‌ه! له‌رحمه‌تی خوا هیوا‌براو و مه‌نیوس مه‌بن، بی‌گومان خوا له‌هموو گونا‌هه‌کان خوش ده‌بی، به‌راستی ئەو لی‌بورده‌و دل‌قانه! پێش ئەوه‌ی سزا بدرین و یارمه‌تیتان لی قه‌ده‌غه‌ بکری بۆ‌لای په‌روه‌دگارتان بگه‌رینه‌وه، و گو‌یرایه‌لی فه‌رمانی بن، شو‌ین جوانترین نیرا‌وی په‌روه‌دگارتان بکه‌ون، پێش ئەوه‌ی به‌خۆتان نه‌زانن و نا‌کاو سزاتان بۆ‌ بی‌ت، ئەوکاته ئەوه‌ی فریای خۆی نا‌که‌ویت ئە‌لی: ئەه‌ی دا‌خی به‌جه‌رگم! ما‌لی و‌یرانم!! چۆن له‌گونا‌هه‌کانا زیاده‌ ره‌ویم کرد، و له‌په‌رستنی خوا‌دا نکولی و ته‌قسیرم کرد!! له‌وه‌پێشیش گ‌آته‌ و لا‌قرتیم به‌ ئی‌مانداران ده‌کرد!! یا ده‌لی: ئەگه‌ر خوا ه‌یدایه‌تی بدامایه‌ منیش له‌ ریزی پارێزکار و له‌خواترسانا ده‌بووم!! یا‌کاتی سزای دۆزه‌خ ده‌بینی ده‌لی: ئەگه‌ر جا‌ریکی تر بواری گه‌رانه‌وم بۆ‌ دنیا هه‌بی منیش له‌ریزی جوانکارانا ده‌بم!!

چونکه عهه بیهکی باشی دهزانی و لهواتای نایه تهکان حالی دهبوو، ههستم دهکرد وهك سهماوهر لهناووه دهکۆلأ و ههنسکی گریانی دهدا.

ئهو رکاتهمان تهواو کرد و له رکاتی دووهما پاش سورتهی ئهلحهمد سورتهی (ئینفیتار) م خویند، که گهیشتمه ئهو شوینهی خوا دهفهرموی: " يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ {6} الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ {7} فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ!" (1)

واته: ئهی ئاده میزاد! چی وای لیکردوویت سه رکهش ومه غروور ببیت، وله فهرمانی خوای بهخشندهی خۆت یاخی ببیت؟! ئهو خوایهی له جوانترین شیوهدا دروستی کردوویت و ریک و پیک کردوویت، و له ههر وینهیه کدا ویستبیتی پیک هیناوی؟!

ههستم دهکرد به کۆل بو خۆی دهگری، سوژدهی یهکه ممان تهواو کرد و سه زمان بهرز کردهوه، له سوژدهی دووهما من سهرم بهرز کردهوه ئهو سهری بهرز نه کردهوه، من تهحیاتم خویندو سلاوم دایهوه، ئهو ههر سهری بهرز نه کردهوه، که دهستم دایهوه سهرم بهرز کردهوه دیتم بهر حمهتی خوا رویشتووه و گیانی پاکی به خوای خۆی سپاردووه!! هیچم له دهست نه هات جگه لهوه که بلیم: (إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ) (1) ئیمه ههموو مولکی خواین و ههر بۆلای ئهویش دهگهر ئینهوه..

# # #

چەند خالتىك لەم رووداوەدا:

يەكەم: ئەو دەگەيەنى كە دلەكان كليلى تايبەتيان ھەيە تا كليلى خويان نەبى ناکرینەوھ.. وەك زانايەكى پاىە بەرز- بەر محمەت بى- گوتى: ئەم دلانە وەك شەپۆلى رادیۆن، ھەرچەند گۆى بەكرەكە بسوور ئىنیتەوھ تا نەكەوئتە سەر شەپۆلى دیارى كراوى خۆى قبوولى پيشوازی ناکات، و ئیزگەى دلخواز وەرناگیرى.. لەوانەيە چەندەھا جار بەسەریاو بەلایا تپەریبى و وەرى نەگرتبى، زۆر ھەستیارە، بۆیە لەگەل گەراندى بەكرەكەدا وردەكارى دەوئ، تا بیگرى و پيشوازی لىنكات..

دووەم: ئەوانەى لەروالەتا سەرگەردانن موسلمانى بانگخواز لىيان ناھۆمىد نەبى، چونكە لەوانەيە بەدوو قسەى خىرى تۆ رى راست بپىكى و بۆ ھەمیشە لە ئاگرى دۆزەخ رزگارى بى..

سپھەم: فەرموودەكەى پىغەممەرمان بىردىنیتەوھ كە فەرموویەتى: ھى واھەيە لە روالەتا كردهوكانى كردهوھى جەھەننەمیانەيە، تا گەزىكى بۆ جەھەننەم دەمىنى، نامەى كردهوھى لى پيش دەكەوئت (واتە خوا دەزانى كە لەفلانە كاتدا پەشيمان دەبیتەوھو تەوبەدەكات، لە لەوھول مەحفوزدا نووسیویەتى، كە { كردهوھى بەھەشتیانە دەكات و دەچیتە بەھەشتەوھ. " وَإِنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ، حَتَّىٰ مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا ذِرَاعٌ، فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الْكِتَابُ، فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَدْخُلُهَا " ( )

چوارەم: لەوانەيە ھەندى كەس بلین: ئادەمیزاد ھىچ ھەلبژاردن و ئىختیارىكى نىبە، خوا خۆى كارەكان دەكات، و رىكيان

دهخات، دهنأ ئادهمیزاد هیچ دهسه لاتیکی نییه!! لهوانهیه ئهم
رووداوهش به نمونه بئنهوه!!

بهلام ئیمه لهوه لامدا دهئین: ئیمان و باوهرمان بهوه ههیه که هیچ
شتی لهم بوونهوه مهدها بهبی ئاگاداری خوا روونادات..

وه باوهریشمان وایه که خوا ویستی رهها(موتلهق)ی ههیه، و
بیهوی ههرشتی بکات کهس نییه بتوانی بهرگری لی بکات.

ههروهها باوهریشمان به دادگهری رههای خوا ههیه و
بهئندهزهی بچوکتزین گهردیله ستهم ناکات، بهلام دهبی ئهوه
بزاین که خوا هیدایهتی کهسێک دهوات هیدایهتی بویت..

ئهمانه ههموو بخهره لایهکهوه، له لایهکی ترهوه ئهگهر ئهم پیاوه
خوی ویست وئیرادهی نهوایه کهس بهزور نهیدههینا.

ئهگهر خوی دلی به قورئانهکه نهدایه، کهس بهزور ملی
نهدهگرت و بیهینی گویی پی بگری..

کهوابوو دهتوانین بلین: تا ئیستا بواریکی وای بو ری
نهکهوتوو که بهویستی خوی بگاته ئهجام، لهوانهیه دراوسیی
باشی نهبووبی، هاوریی باشی نهبووبی، پهروه دهکهری خاسی
نهبووبی، ئاموژگاری کهری دلسوز و تیگهشتووی نهبووبی..

ئهوته که ئهو ههلهی بو ههلهکهوت هات به دهمیهوه و قبوولی
هیدایهتی کرد و خوایش هیدایهتی دا..

داواکارین خوا به میهره بانی خوی عاقیبهت خیرمان بکات..

# # #

(۱۱)

شاجوانی ئوسترالیا

خوا هیدایهتی دا

سارا خان

گهشته ئیمانیه که پیمان بو ده گپریته وه؟

سارا ھەروەك خۆى بۆمان دەگىرئىتەو، بەلام بەزمانى ئىمە..
چونکہ -رحمەتى خۆى لى بى - ەمرەبىيەكەى زۆر
(لاواز)بوو، ئىمەش ھەول دەدەين ژيانى سارا چۆن بوو،
ئاوھا بەھەموو كەسئىكى بگەيەنين. چۆن بۆ ماوہى تەنيا سى
ھەفتە لە گەل باومرا ژيانى راستەقىنەى بردەسەر.. تا گيانى
پاكى بەرو بارەگای پەروەدگارى پەروازى كرد..

ئەمە چىرۆكەكەى ژيانىەتى و لەخووش داواكارين بىگەيەنئىتە
دلى ھەركەسئىك كە ئەيەوئ بەرو رى راستى پەروەردگارى
بگەرئىتەو.. رىگا لەبەردەميا ئاوەلایە، و ئەوئش رى حەقى
لى بوردەيى، و مېھەبانىيە، سوبحانەھو وەتەعالا..

ئەمە چىرۆكەكەى منە.. من سارام.. و بەلام ئايا كەسئىك ھەيە
بىرى لى بكاتەو؟ ئايا كەسئىك ھەيە پەندى لى وەربگرئى ؟

چىرۆكەكە:

وابزانم ئەمە دواين جارە لەم گۆشەو كەنارە ئارامەو (لە
مزگەوتەكەو) پىنووس بەدەستەو بەگرم تا ... بنووسم..

سەرەتا لەويەيە.. لەلوبنانەو.. لەبارەى مناليمەو زۆرشتە
وہبىرنايە.. مالى باپىرەم.. خۆمان.. خزمان.. لە قوتابخانە لەگەل
موسلمانەکاندا دەروئىشتە (وانەى ئاين) ھو، لەمالەوہش داىکم
خاچئىكى گەورەى بەژوور جئىگەكەمەو ھەلواسىبوو.. من
ئەمزانى كە موسلمانم ( ) بەلام بى ئەوہى بزائم ئىسلام يەعنى
چى..

کاتی له (ئوسترالیا) دابهزین زور بهخته وهر بووم، مندالیک له تمهنی دهسالیدا خوی لهگوره پانیکي بهر بلاوی جوانی پیشکوتوودا ده بیئته وه، لهناو جوانی سروشتا تووی ههز مه کاریم دهستی به سهوز بوون دهکرد، قهشهنگی و پیکهوتووی و بگره توانای که مه ندکیشی خویشم ده دوزییه وه، لاوانی جهیل هه ریه که له لایه که وه ناواته خواز بوو بیته هاوهلم، و پلهی رهزایه تمه ندیم به دهست بیئ.. جوانییه کهم چه کیکي کارا بوو، به هوییه وه هه رچیم بو یستایه به دهستم ده هینا، جگه له خیزان..

باو کم له دایکم جیا بوه وه، و هه ریه که بیان له گه ل یه کیکي ترا جووت بوو، پاشان هه ردوکیان رویشتن و به ته نیا جیان هیشتم، تاما ویه کیش ههستم به تهنگیه که دهکرد که به دهوری دلمه وه ئالا بوو، به لام پاشان له دهروونی خو مدا ته کاند، و ژیانی راسته قینهی خو م دهست پیکرد..

منیش قوتابی زانکو بووم، و بوئه وهی ژیواری خو م به دهست بیئم، ده بوو کارم بگردایه، جوانییه که هیشم کلیلک بوو بو کارگه لیکي زور، نهو چند وشه عه ره بیه که مه هیشم که ده زانی نازو ناسکیه کی پی ده دام که لای کیژه ئوسترالییه کان نه بوو، لهناو نهو لاوانه دا که وه که پروانه به ده ور مدا ته وافیان دهکرد و ده سووران هه وه، لاویکم هه لیزارد که هاوهلم بی، له گه ل خه لفه لاویکی پیکهوتوودا بووینه هاوهلم، و پیکه وه ده ژیان.. له راستیدا هاوهلم و خو شه ویست و دوستم بوو، له ته کیا ههستم به هاوکاری و هاوبه شی دهکرد..

شەوئىكىيان يەكئى لەمشتەرىيەكانى ئەو بارەى كە من كارم تيا دەكرد پېشنىارىكى كەرد كە: بېرۆمە پېشېركىي ناوچەيى شای جوانىەو (مەلەكە جەمال)، لەيەككە لە شارەكانى نىوزىلەندە(۱). مشتەرىيەكە زۆر لە سەرکەوتنم دۇنيابوو، منىش كەوتمە بېرکردنەو لەو بارەو، خۆ ئەگەر بېت و سەرکەوتووبم، رىي رۆيشتنە ناو پېشېركىي نىشتمانىم بۆ خوش دەكات، و پاشان تاجى جىهانىش لەسەر دەنىم، كئى دەزانى؟ بېرۆكەيەكى ورووشان ئەنگىز بوو، منىش سوپاسىكى زۆرى پياوھەكەم كەرد، تادەھات ئەويش جەختى زياترى دەكرد كە ئەو لەش و جوستە جوانە شياوى ئەوہىە تاجى شاھىي و نىشانەى مېنىەي و خوشەويستى جىهان لەسەربنى ..

رۆيشتە پېشېركىكەوہو سەرکەوتنم تيا بەدەست ھىنا، بوومە بەناوبانگترین كىزى ناو شارەكە، ھەموو شەو و رۆزىكم جەنجال بوو، دىمانەيان لەگەلا ساز دەدام، خەلكى زياتر دەيان ويست لىم نزيك بېنەو، ھەموو كەس ببوہ ھاوالم، منىش بەردەوام لە رابواردن و خواردنەوہو چىژ وەرگرتن بووم لەھەموو لەزەتتىكى بۆلواو و بۆ نەلواودا..

ھەستم دەكرد ئەوہى من ھەمە ھەموان بەخىلىي پى دەبەن، منىش زۆرم ھەبوو، بگرە شتى زۆرتريش چاوەرپى دەكرد، و دوستەكەيشم ھەميشە لەتەكما بوو، كارگەلى جۆراو جۆرم ئەنجام دەدا، ئىستا تەنيا كىژە شاگردەكەى ناو بار نىم، بەلكۆ سەرکەوتنم بۆ كرى بەستى راگەياندن و پېرۆپاگەندە بەدەست ھىنا، و بوومە وىنە بەرگىكى ورووشىنەرتەر، وىنەگرەكان ھونەريان بەكاردەھىنا لەدەرخستى پىكەتەى جوانىيەكانى

جوستهم، و یارییان به بارودۆخی ئەندامهکانی لەشم دەکرد، تا ئەوهی ببینی زیاتر پێی کهمه‌ندکێش ببی، مأل وسامانی زۆر له‌ده‌ستما ده‌گه‌را..

ناوبانگه‌که‌م ریی بو خوشکردم تا که‌سایه‌تییه‌کی زۆر له‌ناو کۆمه‌لگادا بناسم، به‌تایبه‌ت که گو‌فاره‌کان له‌باره‌ی منه‌وه زۆریان ده‌نووسی، که ئەمه له‌بنچینه‌دا عه‌ره‌به‌و لوبنانیه‌، چه‌ند بنه‌مه‌له‌یه‌کی به‌رچه‌له‌ک لوبنانی له ئوسترا‌لیادا په‌یوه‌ندییان پێوه کردم و زۆر ریزیان لی گرتم، منیش له پیکه‌وه‌بون له ته‌کیانا شتی جوان و بگه‌ره زۆر قه‌شه‌نگم ده‌بینی، که له‌شوینانی ترا ده‌ستم نه‌ده‌که‌وت، له‌گه‌ل ئەوه‌دا که ماله‌کان و خه‌لکه‌کان زۆر له‌یه‌کتر جیاواز نه‌بوون، له‌وانه‌شه به‌هۆی گولآوی رابوردوو و بۆنی نیشتمان‌ه‌وه بووبی ..

خیزانه لوبنانیه‌کان هه‌ندیکیان موسلمان و هه‌ندیکیشیان فه‌له‌ بوون، به‌لام من نه له‌ملا بووم و نه له‌ولا، وه‌نه‌بی ئەوه‌ش ته‌نگه‌لانییه‌کی بو وه‌دی هینابم، هه‌رخیزانیک وای داده‌نا که‌من به‌شیکم له‌وان، له‌وانه‌یه له‌به‌ر ئەوه‌ش بووبی که ناوه‌که‌م ناویکی موسلمانانه‌بوو، دایکیشم فه‌له.

تیشکیک رووی له‌ ده‌روونم کرد:

ئایا ئەو رۆژه رۆژیکی راسته‌قینه بوو، یامن به‌خه‌یال تیایا ده‌ژيام؟ من بو نان خواردنی ئیواره له‌مالی لوبنانیه‌کی دۆستا بانگ کرابووم، ماله‌که مائیکی موسلمان بوون، له‌یه‌ک کاتا خوشم ده‌ویستن و رفیشم لێیان بوو! له‌وانه‌بوو له‌ماله که‌یاندان

بخنکیم، چونکه نهم دوتوانی دوستهکهم لهتهک خوما بهرم، لهگهل
ئوهدا زور ئاسوودهو مورتاح بووم لهناویاناو لهتهکیانا...

ئوشهوه بهنیاز بووم همرنانم خوارد خیرا ههستم و بگهریمهوه
بۆلای خۆشهویستهکهم، بهلینم دابووئی بهشهویک لهشهوهکانی
تهمهندا، پیم گوتبوو ههموو شتی ئاماده بکات تامن دهگهریمهوه
بۆلای..

لهسر خوان دانیشتین و ئهوان لهبارهی لوبنان و گرنگی
فیربوونی زمانی میلی و ئاگابون لهههوالهکانی نیشتمان وئهم
بابهتانهوه قسهیان دهکرد، منیش لهبارهی ئهوشتانهوه هیچ
بهگویم نهدهچوو، بهلکو تهنیا بهخنده وهلامم دهدانهوه،
تابیرۆکهکههی خویان بسهلمینن کهنالکی تهلهفزیونی لوبنانیان له
سر سهتهلایت کردهوه، و لهبارهی بابتهکانهوه قسه دهکرا، و
پیکهینی زور بهشوینیانا بهلام من داخ وخهفتم دهنوشی، ههولم
هدا که سهعاتهکهم بهرهو پێشهوه بهرم و زوو ههستم و برۆم..

بهرنامهکان لهسر شاشهکه کاری دهکرد، منیش بهبی گوی
تهماشام دهکرد، و بی هوشانه گویم لی دهگرت، بهلام لهناکاو
بیدهنگ بوونی دهورو بهرم وای لیکردم سهرنجی شاشهکه بدهم..
لاویک قسهی دهکرد.. ئاورم بهلای هاونشینهکهما دایهوهو پرسیم
ئهمه کییه؟

گوتی: ئهمه عهمر و خالیده، بانگخوازیکه و لهبارهی ئاینهوه
قسه دهکات.. بهگورجی بیروکهکه لهسهرم کهوته خوار، من و
دین.. ئهمه چ دینیکه؟ من ئهمهوی ئهم دانیشتنه شلهتینه بهجی
بیلیم، و بۆ ئهوه دهریا گهرمه برۆم، تهرجومهی وشهکان

له عهره بیهوه بو ئینگلیزی سه ریه شهی بو دروستکردبوم، ئەم
 لاوه له باره ی پاکیه وه ددهووا.. پاکیه تی.. ئەمه یه عنی چی؟
 وشه یه کی نوئ و نامویه.. بیستنی له سه ر گویم گرانه،
 باوه رکه ی ده لئی خۆم ده پیچمه وه، وه ک ئەوه من رووت بم
 وئهو چاوی لیم بی !! نه مده زانی هوی چیه، هه ناسه م سوار
 ببوو، لیدانی دلم خیرا تر ببوو، پاکیه تی (عیفه ت).. ئەم واتایه م
 له وه پیش نه بیستبوو، به لام پیم جوان.. خاوین.. پاک.. بی توانی
 بوو.. من وا نه بووم، من عه فیه نه بووم، بگره من چه پهل و
 قیزه مون بووم.. هه ولم دا سه رم به ته کینم و ئیزنیان لی وه ر بگرم و
 هه لیم، به لام شتیک به جیگه که مه وه دایکو تا بووم، شتیک وای
 لیکردبووم تا کوتایی گوئی لی بگرم.. و بگریم.. و بگریم و
 دهنگی گریانم بهرز ببینه وه، و بکهومه هه نسکدان و وایشم لی
 بیت هه ست به هیچ و به کهس نه کهم.. من گونا هباریکی
 قیزه ونم، نه دینم هه یه و نه پیناسه.. من جوسته یه کی سوک کراوم
 دوور له شه رف و له عیفه ت، من له ناگری دۆزه خا ده سووتیم،
 نه جوانیه کهم سوو دم پی ده گیه نی و نه خوایش به وه لیم رازی
 ده بی، خودا !! بوچ پیشتر تامی ئەم وشه یه م نه ده چه شه ت؟! به لام
 ئیستا و اتاگه لیک قوول و گهوره و گرانی له سه ر زمان و ودل و
 گوئ هه یه..

ئەو شه وه نه مزانی چۆن که هیشتمه وه مال، و کیش له ماله وه یه،
 ته نیا ئەوه نده م له بیره له به رده م که مپیوته ره که ما دانیشتم..
 ئەدره سی ئەو بانگخوازه م پی بوو، به شوین مألپه ره کهیدا
 ده گه رام، و رویشتمه ناوه وه، به رده وام بووم له خویندنه وه دا
 پیته کانم لی هه له بوو بۆم نووسی: بۆ- گهوره ترین برام-
 له ژیانما یه که مین نامیه که مه له باره ی خواوه پرسیا ری تیا بکه م..

لەبارەى ئاینمەوه، لەبارەى پەروردگارمەوه، لەبارەى
ژیانمەوه.. بەهەموو شەرمیکەوه پرسیار دەکەم: ئایا لەوانەیه
خوا تۆبەم لى قبوول بکات و من بيمه موسلمانیک؟

وا بەخەيالما دەهات که هەر وه لأمیشم ناداتهوه.. بەچەند
وشەیهکی کهم ناوهرۆکی خۆم بۆ باس کردبوو، لەدلى خۆما
دەمگوت: لەوانەیه بەسووکم بزانی و بیزم لى بکاتهوه، ئەگەر
وه لأمیشم بداتهوه لەوانەیه بنووسى: تکایه جاريکی تر نامەم بۆ
مەنووسه.. بەلام وه لأمیکی دابوومەوه زۆر لەوه باشتر که خۆم
چاوهروانى بووم.

بۆى نووسیویوم، بەلى، لەوانەیه که خوا قبوولت بکات، بگره
لەوانەشه بەبەهشتیش شاد ببیت، و ببیتە موسلمانیکی پاکی پاک
داوین، بۆیشی نووسیویوم وەنەبى کەوا ئەلیم لەروو دابمینم،
بەلکو ئەمە ئایەتى قورئانە، و ئەمەش واتاکەیهتى: "لەر حمەتى
خوا هیواپراو مەین، بیگومان خوا لەهەموو گوناھەکان
دەبوورئ" (۲). فرمیسکەکانم ببونە چەک و تۆبەو پەشیمانیم..
ئاواته خوازبووم بەردەوام گریابام، تا دەیشۆردم و پاکی
دەکردمەوه، و دەنگیک لەئاسمانەوه پىی دەگوتم: بەلى، وەرمان
گرتى..

کەمپیوتەر بوته هاوئل و دوستم، و نامەکانیشم بۆ مألپەرەکەى
تۆ بوته یارمەتیدەر و تۆیشووم، کاتى کەژمارەى تەلەفونەکەى
تۆم دەستکەوت، و تەلەفونم کرد، لەژیانما ئەوه یەکەمجار بوو
گویم لى بى یەکیک سەرەتای قسەکانى له تەکما بەسەلام دەست
پى بکات، مەرحەبام بکات و بەو جۆره خوشحالى خۆیم بۆ
دەربیریت.. ئەم هەموو نەرمى و خوش مامەلەییەم لەبارەى

دینه که مهوه نهده زانی.. ههستمکرد خیزانه کهت من به
که سایه تیه کی زورگرنگ ناو دهبات، و واحالی بووم که ئیوه
چاوه روانی تهله فونه کهی منن.. من.. له گهله هه موو ئهوانه ی که
له منهوه روویداوه.. پیش ئهوه ی خیزانه کهت گوشیه که بداته
دهستت ئارامی هه موو له شمی داگرت، و گریکانی زمانم
کرانهوه..

کاسینه کانی قورئانم پی گهیشته، بهردهوام گوئیان لی دهگرم، و
گوئی بیستیان دهیم، تا دهنگی قورئان خوینه که دهگاته هه موو
گوشه یه کی گیانم.. و لهو سه رچاوه ی بی وشکبوونهوه ئارامی و
بهخته وه ری هه موو گیانم داده گری ..

بو یه که مجار له ژیانما دهستم به قورئان له بهرکردن کردوه..
سووره تی عه ممه (النبأ) م له گهله سووره تی فاتیه جدا
له بهرکردوه تا له نویره کانما بیان خوینم، دهستم به نویره کردوه، و
نویره ئه کهم، وهک ئهوه ی که قه ره بووی هه موو ئهوانه بکه مه وه
که له دهستم چوون، و بو پاشه روژ پاشه که وتیان ده کهم، نه وهک
له روژی داهاتوودا پی نه گه م!! ئای چون کهس و کارم
له وخیره گه وره یه منیان بی بهش کرد!! چون ئهوانیش ههستیان
به جوانی ئهوکاتانه نه کردوه که سوچه ی بو پهروه دگار تیا
ده بریت.. وهک سه ر لیشیواویک خوّم دهخمه په نای ئهو ماله وه،
و له ده رگا ده دم، و ده کریته وهو له ناویا ئاسایش، و بهخشش
به ده ست دینم..

ئاموژگاریم بو هه ر موسلمانیک — ئه گه ر بوم هه بی ئاموژگاری
بکه م- له گهله کهم شاره زاییمدا ئه مه یه: نویره بکه ن.. نویره،

باوهرتان ههبي هيچ شتى بهقهى نويز ناسكتر و گهينهترنیه
بو موناچات كردن لهگهل خوادا..

چون باسى سهرنجى ترسناكى كوران وكچانى هاوريى
زانكومتان بو بكمه كاتى حىجابم لهبهر كرد و بهرگى بالاپوشيم
پوشى و رويشتمه ناو پولى خویندنهوه؟! لهسهرهتاوه هيچ
كهسيك نهيناسيمهوه، بهلام سهرسامى دهربرينيان و نهلقهدانيان
بهدهورمدا، واين ليكردم بويهكهجار وهك خويان بيان بينم..
ئوانه كين؟! من چون لهتهكياندا ژياوم؟! چاوهكانيان
شوشهيهكى بهتال بوو.. لهروويانا كومهله ههستى بهدى
دهكرا شيرينترينيان بيزراو بوو.. نهمه چ كى بهركى و يهكتر
هارينيكى گهرمه، كهمن تيايا ژياووم؟! ئاى چهند ههژارن بى
ئوهى خوايهكيان ههبي بيپهرستن، و بى ئوهى پهنايهكيان
ههبي پهناى بو بهرن!!

دهستم بهلهبهر كردنى سورهتى يوسف پيغممهرى پاكداوين
كردوه، لهناو ديرهكاندا فرميسكهكانم دهمسووتينن، خانمى مال
بانگى دهكات و ... ئهويش نهك ههر شل نابى بهلكو پيى دهلى:
هاوار و واوهيلا بو تو، تو دهبي كارى گهورهت لى
بوهشيتوه، لهجياتى گوناھ زيندان ههلهبژيرى، وبهنديخانهى
پي باشتر دهبي تاخيانهت، ئهى پهروهردگارى من چهند
جوانيت!! پيم پي مهكهنن خوا جوانه.. بهخشندهيه.. و من له
قولايى دلوه خوام خوش دهوى بويه فرمانهكانى بهجى دينم.

خوايه! دهمهوى قهرهبووى سالانى تهمهنى سهرگردانييم
بكمهوه، و بوخزمهتى ئاينهكهت و بهرزى وشهكهت كاربكم..
بهلام توش چونت بوئ ههروا ئهبي.. ئهوا من لهم روژى پينچ

شەممەيەدا لەمزگەوتتا نوێژ دەكەم و نزا دەكەم و ئیت
دەپارێمەوه، سبەینی خۆم دەخەمە بەردەست نەشتەركاری مۆخ
و دەمار تا ئەو هەوە سەرەتانیەیی لەسەرما دروست بوو دەری
بێن..

خوایەگیان! خۆشحالم كە خوایەكم هەیه، و گیانیکی شەیتانی
لەئازەل كەمتر نیم، چونكە تەنانەت ئازەلێش لە ژيانیا بەسەر
هێلێکی دیاریكراودا دەروات.

ئەي خودای خۆشەويستم! لەتووە دوور بووم و دوور،
نەمدەزانی و هەستم بە گەورەیی زیان و ئەندازەي دووریم
نەدەکرد.. و لەوكاتەيشەوه تۆم ناسیوه خۆت دەزانی پەنا
بۆغەیری تۆ نابەم.. و داوا لەغەیری تۆ ناكەم، لەهەموو ئەم
دنیايەدا هێچم ناوی جگە لەوهی هەول بەدم ئەوانەي دەورو
بەرم تۆ بناسن.. تۆ ئەي خوايە!

دەمەوی هەموان شیرینی ئەو هەست بەنزیکبونهوهیه لەخوا
بچێژن. ئەو لەزەتە دنیايانەي كەخەلكی بەشوتینیا رادەكەن لە
ژيانما هەموو جۆرێکیانم دیوه، هەموویان كاتین، لەچاوتر و كاتیكا
هەموو كۆتایی دین، و ناوەرۆك و ماھییەتیانم بۆ پیناسە ناکرێ
، بەوه نەبی كە قیزهون و تەنگەلانن.. شتێك بوو بەكۆتایی
رابواردن و لەدەستچوونیم دائەنا.. بەلام ئیستا حالی بووم
كەئەوه شتێکی جیاوازه، ئەو هەش هاواری سروشت و فیتەرەتە
لەناخی هەموو مرقۆتیکدا، ئەندامەكان ناچاری دەبن بۆ
گوناھکردن.. و گیانی بەرزیان لەوخۆلەدا دەگەوزینن..

پەروەدگارم! واھەست دەكەم كاتى كە خەوم لى كەوتووھو
لەبەردەستى نەشتەركارەكاندام من دىمانەت دەكەم،
پەروەدگارم! من دەزانم تۆ لىيووردهى زۆر مېھربانى.. و
دەشزانم كە پەشىمانىم و فرمىسكەكانم تاوانەكانم دەشۆرنەھو و
لەگوناهەكان پاكەم دەكەنەھو..

بەلام ئەھى پەروەدگارم! ئايا قىبوولم دەكەيت؟ ئەھى خوايە گيان!
ئايا لەرىزى عەبەدە خوشەويستەكانى خوتا قىبوولم دەكەيت؟ ئايا
منىك كە تەمەنىكى دوور و درىژ تۆم لەبىر نەبووھ، و چەند
رۆژىكى كەمە ھاتوومەتە بەر دەرگاكتە، رۆژى بەھ پلەيە
دەگەم تۆم لى رازى بىت.. و لا بكەيتەھو بەلاما؟

پەروەدگارم! لەبەردەم بارەگاي رەحمەتى تۆدا كزۆلەم
كردووھ، و مېوانىكى مالى تۆم، ئاي ئەھى مېواندارىيە چەند
قەشەنگە! من چەند كۆل بوم كەلەژيانما لى بى بەش بووم!!
لەمزگەھوتا تەنيا بزەھى فراوان و خوشحالى دەربىرەن ھەيە.. و
پرسىارو يارمەتى.. لەگەل ئەھودا كەنام ناسن بەلام كە لەبارەھى
نەخوشىيەكەمەھو ئاگادار بوون و بېستوويانە نەشتەركارى
دەكرىم دەستيان بە نزاو پارانەھو بۆ خوشكە تۆبەكارەكەيان
كردووھ، و ھەموان بە سۆزو لەلەھى راست چواردەورىان
داوم..

ئەھى خودا.. ئاوازي جوانى و دەسلەلات.. چۆن لەھەممو ئەوانە
بېبەش بووم؟ ئاي لەم گەرمى و دۇنيايىيە! پەروەدگارم! من
ئاواتەخوازبووم تا زۆرم ھەبوايەھو لەپىناوى تۆدا بىم بەخشىيائە،
بەلام مالى ھەلال و پاكەم تەنيا ئەھو كۆمەلە نەوارەھى قورئان و
زنجىرەيەك لەوتارە ئاينىيەكان ھەيە.. خوايەگيان! لىم وەربگرە،

و من لیرهدا تۆ و فریشتهکان و هه‌لگرانی عەرشت به‌شاهید
ده‌گرم که له‌بەر تۆ و خوشه‌ویستی تۆ و دینه‌کهت وازم
له‌همووشتیك هینا..

په‌روه‌ردگارم!.. ئه‌گه‌ر گیانت کیشام، داوای ره‌زامه‌ندی تۆ
ده‌که‌م.. و ئه‌گه‌ر هیشتمه‌وه یارمه‌تیم بۆ خزمه‌تی ئایینه‌کهت
بده.. داوای دو‌عایش له‌هموان ده‌که‌م..

# # #

به‌لێ ، هموو ژیا‌نی ناو تۆبه‌کاریه‌که‌ی له‌چه‌ند هه‌فته‌یه‌ك
تێپه‌رناكات، که ده‌چینه‌ خه‌سته‌خانه‌و عه‌مه‌لیاتی مۆخی ده‌کریت
و له‌ نه‌شته‌رگه‌رییه‌که‌دا ده‌رناچی و گیانی بۆ‌لای په‌روه‌ردگاری
می‌هه‌بانی ده‌گه‌رینه‌وه..